

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

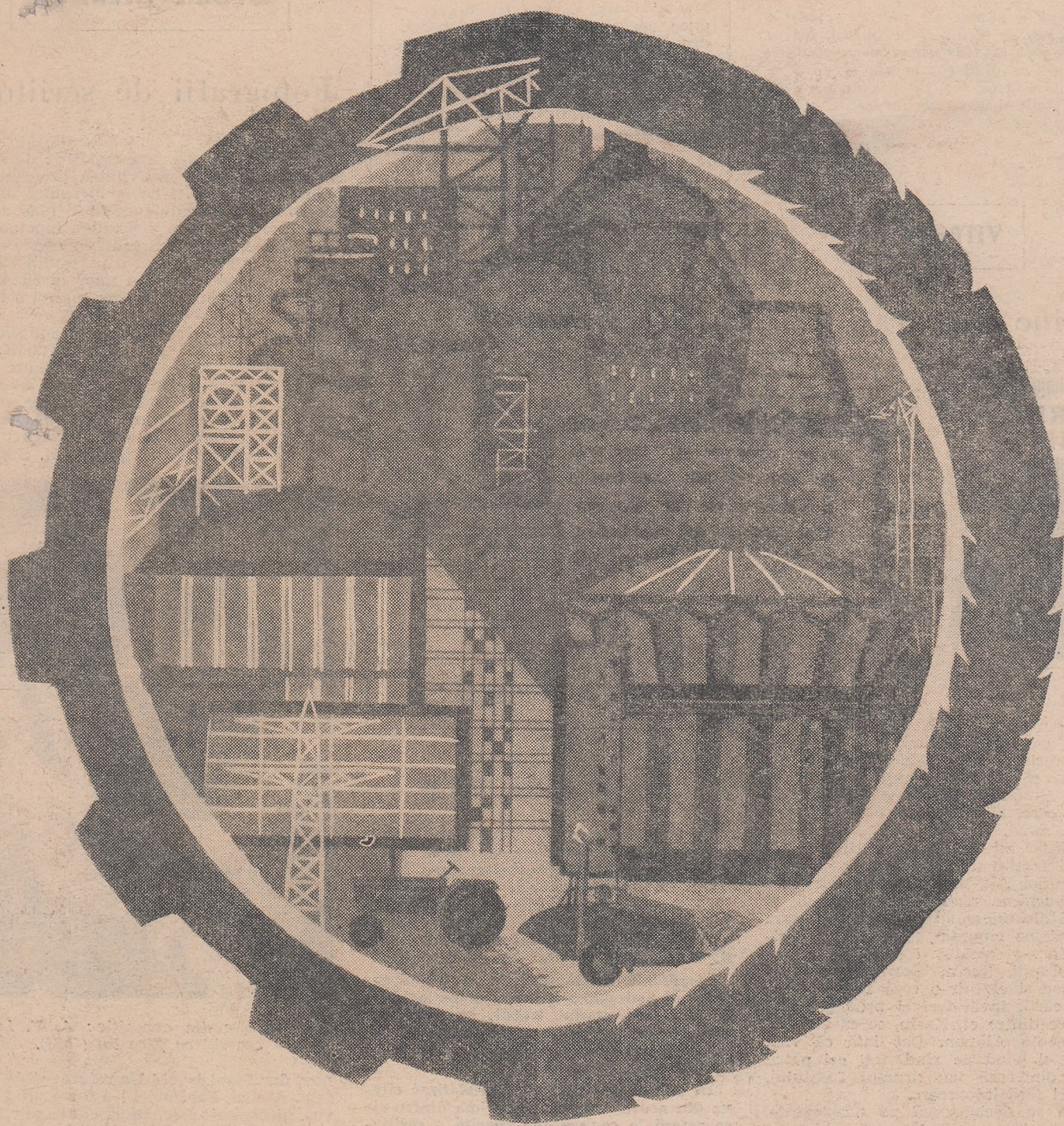
7 martie — ziua alegerii deputaților în Marea Adunare Națională și sfaturile populare — va fi o zi de sărbătoare a întregului popor. Votând candidații Frontului Democrației Populare, veți vota pentru dezvoltarea economiei naționale și ridicarea bunăstării poporului! Votul dat candidaților Frontului Democrației Populare va exprima dragostea și încrederea poporului față de puterea populară, față de conducătorul încercat al operei de construcție socialistă — Partidul Muncitoresc Român, va fi un vot pentru întărirea cuceririlor noastre revoluționare, pentru socialism, pentru pace și înțelegere între popoare.

LA 7 MARTIE — CU TOȚII LA VOT!

(Din Manifestul Frontului Democrației Populare)

Pentru înflorirea patriei pentru socialism și pace

votați

F D P

FRONTUL DEMOCRATIEI POPULARE

CITIȚI PAGINILE NOASTRE:

cartea

pag. a 2-a

actualitatea

pag. a 3-a

reportaj

pag. a 4-a

arta

pag. a 5-a

știința

pag. a 6-a

tehnica

pag. a 7-a

esculap

pag. a 8-a

globul

pag. a 9-a

varia

pag. a 10-a

cotidianul

pag. a 12-a

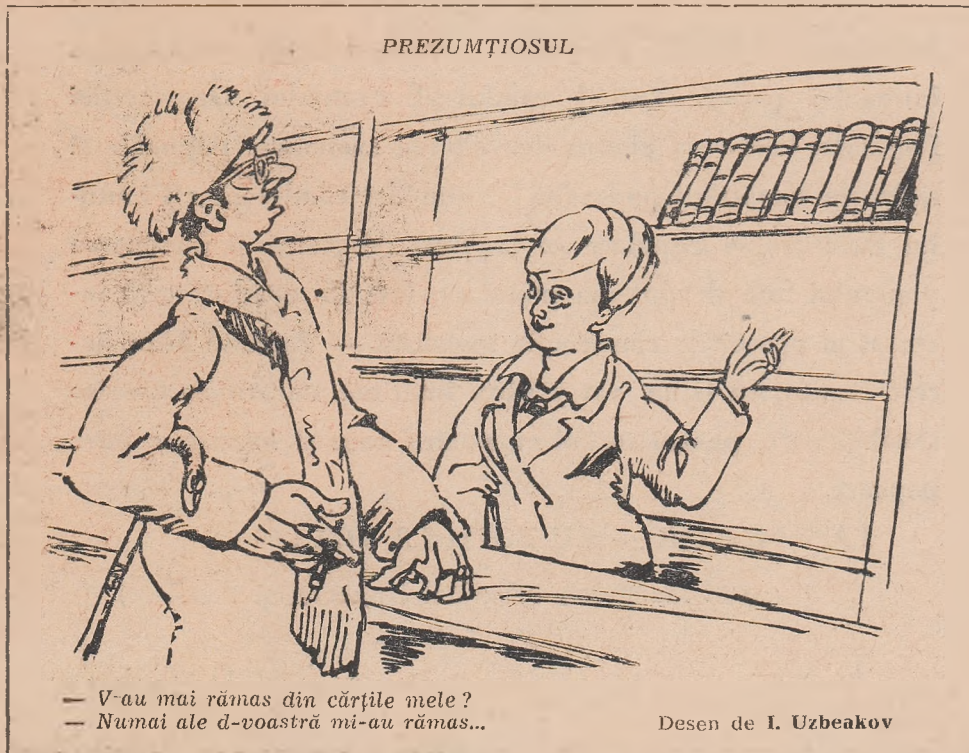
ANUL XXI

10

(1042)

5 martie 1965

12 pagini, 1 leu.

— V-au mai rămas din cărțile mele?
— Numai ale d-voastră mi-au rămas...

Desen de I. Uzbeakov

PROZĂ

Mihail Demin :

Zi de sîmbătă

Zi de sîmbătă. Muncitorii de la exploatarea forestieră se grăbesc spre centrul raional.

Fetele se reped să ocupe, înaintea celorlalți, locuri în autobuz; cu obraji rumeni, pietroși, ele chicotesc spărgînd între dinți seminte de floarea soarelui.

De undeva, de afară, se aude un acord prelung de armonică; prin autobuz trece un val de însuflețire.

— Fidia!

— Hai, frate, hai, mișcă!

— S-o fi ducînd la vreo petrecere sau la neamuri — își dă cu părerea paznicul depozitului, un bărbat solid, ca un urs. Acum să vezi spectacol.

Fidia se oprește în ușă: poartă sub braț o cutie de placaj, mîinile sensibile dibuie în jur; are fața supție, brăzdată de cute. Pielea îi e arămie, arsă de soare; dar în orbitele adînci ale ochilor stăruie o umbră deasă și rece, ca apa unui iaz.

— Iar au ocupat locurile cele mai bune — mirîie el. Și făcînd o schimă de silă: Eeh, mizerie!

Autobuzul se cutremură de ris — bărbații rid compătimitor, femeile — moale, fără răutate.

— De ce? De ce rid de el? — întreb aplecîndu-mă spre Keșka.

— Nu, nu-i ce crezi tu...

Keșka ține pe genunchi o traisă de pînză; pleacă la raion după alice și alte ustensile vîntorești.

— Nu-i ce crezi tu... Nu ride nimeni de el, le e milă...

Intr-adevăr, se vede că le e milă: îi dau un loc bun și din tot felul de boarfe îi fac un fel de spătar... Autobuzul trebuie să plece.

În ultima clipă apare o femeie înaltă, însoțită de un puști de vreo opt ani, cu genunchii juliți, cu obrazul umflat de o bomboană, pe care o ține în gură. Se așează amîndoi aproape de ușă. Băiatul privește afară, lipindu-se de geam cu toată fața.

Încet, încet, călătorii s-au liniștit și prin susurul monoton al glasurilor se aude o discuție încetată.

— Mamă, auzi, mamă! Mergem la film?

— Da, bineînțeles. Ți-am spus doar.

— Da, mi-ai spus! Dar sîmbăta trecută am tot stat și te-am așteptat.

— Ți-a fost dor de mama?

— Îh! Da! Mergem de-a dreptul la film, cum ajungem?

— Ei, nu chiar de-a dreptul... Mai întii ne spălăm și ne odihnim. Dacă te-ai vedea cum arăți!

— Nu arăt nimic. Am tras o fugă cu băieții pînă la depozitul din deal.

— Cine ți-a dat voie? Unde era bunica?

— În grădină. A pus niște răsaduri...

— Dar tata?

— La lucru. Știi, e interesant acolo la ei; povestea că le-au adus mașini noi...

— Vine tîrziu acasă?

— Cine?

— Ei, cine? Tata! Vine tîrziu de la lucru?

— În tot felul. Nu știu. Eu îl văd mai mult dimineața.

— Sanea! Stai locului, ține-ți picioarele ca lumea. Dimineața, spui? Dar seara nu vine deloc?

— Cine?

— Ce tot întrebă cine, cine? Nu doarme acasă? Are mult de lucru... Asta e!

— De unde să știu eu, mamă? Uite, ce se vede acolo?

— Da! Mai taci o dată, pentru numele lui dumnezeu!

Băieșagul e năucit de plăcere; soarele i se revarsă pe mîini și pe obraji. Nu se uită la mama lui, iar dînsa, ascunzîndu-și fața în șal se gîndește la ale ei, fără să bage de seamă că toți cei din autobuz au tăcut de mult și încearcă, lacom, să prindă fiecare cuvînt al ei și al băiatului.

(Fragment)

VITRINA

Destine omenesti

OGORUL MAMEI

„Ogorul mamei” este una din cele mai bune povestiri ale lui Gînghiz Aitmatov, sub raport dramatic, sub raportul tensiunii sentimentale de care este impregnată povestirea. Și, de aceea, ea ocupă un loc nu mai puțin de o noare în ansamblul prozei sovietice consacrate oglindirii războiului în spatele frontului. E destul să spunem că încordarea din „Ogorul mamei”, cu locul acțiunii la mii de kilometri distanță de linia frontului, nu este mai mică decît aceea întîlnită în paginile nuvelei lui Șolohov „Soarta unui om”, al cărei erou este un combatant cu arma în mînă.

Povestirea lui Aitmatov narează destinația unei familii de colhoznici de la poalele munților Ala-Tau înainte și mai ales după izbucnirea războiului. Suvankul și Tolgonai alcătuiesc un cuplu fericit, care și-a găsit pe cîmpurile colhoznice posibilitatea de a-și alcătui o existență armonioasă. Copiii, Kasin, Meselbek și Djainak, cresc și ei într-o casă îmbelsugată, printre cărți, învățători și profesori. Cel mai mare dintre ei, Kasin, se căsătorește cu frumoasa Aliman. Dar iată că vine războiul și, rînd pe rînd, toți cei patru bărbați din casă iau drumul frontului, pentru ei fără întoarcere.

Drama se declanșează pe neașteptate, ca o parte integrantă din străvechiul ceremonial oriental, ce călăuzește pașii oamenilor de prin partea locului de la naștere și pînă la moarte. Rămase singure, peste Tolgonai și Aliman se prăvălesc grijile pentru cei plecați pe front și grijile pentru pîinea cea de toate zilele. Cu fiecare plecare a celor dragi se prăbușește o lume iar gîndurile la primejdiile prin care trec se zbat bezmetice și neputincioase în sufletul celor două femei. După care intervin marile tăceri, cînd moartea a mai însemnat cu aripa ei pe cineva din casa Suvankulov-ilor. Iar peste aceste dureri se aștern grijile pentru gospodăria colhozului. Tolgonai ia locul de briga-

*) Gînghiz Aitmatov „Ogorul mamei”, Editura Tineretului, 1965.

dier al soțului ei; Aliman o secondează pas cu pas. Viața, înscrisă în marile cicluri ale naturii, trebuie să continue. Pămîntul trebuie arat și semănat pentru ca să rodească, holdele trebuie secerate și treierate. De altfel, pămîntul este unul din eroii cărții, cu valoare simbolică. Toată povestirea este de fapt convorbirea prelungită a lui Tolgonai cu glia strămoșească, căreia îi mărturisește durerea ei. E în această comuniune ceremonială a oamenilor cu natura, evidentă în povestirea lui Aitmatov, ceva din sentimentul asemănător pe care îl întîlnim în proza lui Sadoveanu, mai ales în „Baltagul”.

Dar dacă eroii lui Aitmatov trăiesc sub vraja ciclurilor naturale, ei nu sînt mai puțin sensibili la ciclurile vieții omenesti. Bătrîna Tolgonai nu jelește, în general, moartea fiilor ei, ci faptul că existența lor a fost întreruptă brusc, în prima tinerețe, înainte de a fi străbătut celelalte cicluri ale vieții. Ea suferă mai puțin din pricina propriei ei drame, pentru că împreună cu Suvankul a străbătut toate momentele fundamentale ale vieții, pe cînd feciorii ei au rămas în pragul acesteia. Iată de ce, atunci cînd nora, după o lungă și grea suferință pentru bărbatul ce i-a fost ucis pe front, rămîne însărcinată, Tolgonai continuă s-o iubească la fel de mult și să aștepte cu nerăbdare copilul, cu care va fi reluat, în casa ei, ciclul vieții.

Z. L.

NOI PREMII

În vederea stimulării creației literare și artistice, Consiliul de Miniștri al R.S.F.S.R. a instituit un număr de douăsprezece premii anuale, pentru cele mai bune lucrări din domeniul literaturii și artei.

Trei premii vor purta numele lui Maxim Gorki și vor fi decernate unor opere literare: proză, poezie, dramaturgie, literatură pentru copii, critică literară.

Lucrările de artă plastică vor fi distinse cu premiul Repin, cele muzicale cu premiul Glinka; premiile Stanislavski vor consacra cele mai bune opere și spectacole dramatice.

Într-un interviu acordat publicației „Literaturnia Gazeta”, Serghei Sartakov, secretar al Uniunii Scriitorilor din R.S.F.S.R. a declarat, printre altele:

„Instituirea premiilor de stat ale R.S.F.S.R. pentru literatură, artă și interpretare privește, în egală măsură, toate uniunile de creație republicane. Dar pentru noi, scriitorii, este cu atît mai plăcut acest dar, dacă mă pot exprima așa, cu cît el a venit în preajma celui de-al doilea Congres al scriitorilor din R.S.F.S.R... Primele premii Gorki vor fi conferite la 1 noiembrie 1966. Ceea ce înseamnă că lucrările ce vîd lumina tiparului în acest an vor putea participa la concurs. De aceea ne adresăm cititorilor cu rugămintea să aprecieze după merit cărțile ce vor fi propuse pentru premiile republicane, să dea toată atenția fiecărei cărți noi”.

REVISTA REVISTELOR

Proza anului 1964

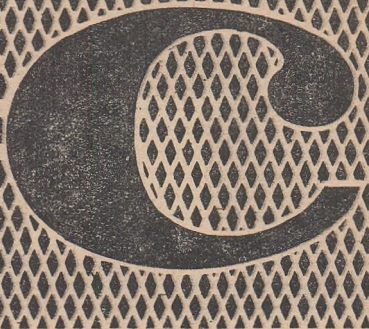
Caracteristicile prozei anului 1964 constituie tema unei dezbateri ce a avut loc în redacția revistei „Voprosi literaturi” și relatată în primul număr al revistei pe anul 1965. În cadrul discuțiilor au luat cuvîntul o seamă de critici literari cunoscuți ca V. Ozerov, A. Bocarov, G. Brovman, R. Pakalnișkis, V. Sokolov și alții.

Strădaniile participanților s-au îndreptat spre generalizarea trăsăturilor evidente în proza anului trecut, ca punct de plecare în zugrăvirea mai profundă, cu mijloace artistice superioare, a realității sovietice contemporane.

În cursul discuției s-au cristalizat câteva din aceste trăsături și prima dintre ele se referă la capacitatea sporită a scriitorilor de a-și înfățișa eroii și evenimentele pe un fundal istoric corespunzător, ce se opune atît nihilismului destructiv cît și idilismului, cu rezultate devalorizante. Paralel cu acest fenomen, s-a remarcat o tendință accentuată spre o analiză mai precisă și cu efecte artistice superioare a condițiilor sociale noi în care trăiesc și activează eroii prozei sovietice din producțiile anului 1964.

Cum era și firesc, în intervențiile fiecărui participant la dezbateri s-au reflectat, într-o măsură sau alta, preocupările pentru ceea ce se numește, cu un termen foarte general, „problemele măiestriei artistice”. La acest capitol se înscriu un șir de luări de poziții foarte variate, începînd cu aspectele limbii literare și terminînd

cartea

cu modalitățile de creație evidente în romanul contemporan.

În acest cadru ni s-au părut mai interesante referirile la „problematicele imaginii artistice”, luate în considerare atunci cînd s-a vorbit despre tematica literaturii contemporane. Tendinței de a privi un lateral o operă literară, fie din punct de vedere al tematicii contemporane, fie din punctul de vedere al realizării ei artistice, i s-a opus necesitatea unei sinteze ce trebuie să aibă ca punct de plecare imaginea artistică, așa cum se înfățișează ea în fiecare operă literară în parte.

ISTORIE LITERARĂ

Fotografii de scriitori

Casa centrală a scriitorilor din Moscova a găzduit o interesantă expoziție de fotografii, reflectînd activitatea profesională a lui B. Fabisovici de la începutul anilor douăzeci ai secolului nostru și pînă azi.

Parcurgînd săliile expoziției, tapetate cu portrete solemne sau surizătoare, vizitatorii nu știau, însă, că o parte din ele au fost obținute cu prețul unor insistențe la capătul unor aventuri ce merită a fi reamintate.

Astfel, Boris Fabisovici și-a amintit greu i-a fost să-l fotografieze pe K. S. Stanislavski. A încercat în repetate rînduri să-l facă să pozeze în fața aparatului dar de fiecare dată a primit același refuz: „Ce nevoie? Sint de-acum rînd nimic interesant...” Una din încercări a avut loc în prezența dirijorului N. Golova-

O fotografie din expoziție: A. V. Lunarski cu fiica lui (1924).

nov, dar Stanislavski l-a refuzat și de data asta. Atunci Fabisovici l-a fotografiat fără voie și fără s-o știe. După câteva zile, cînd i-a arătat fotografiile, Stanislavski a început să ridă și i-a spus: „M-ai prins totuși! Nu-i nimic, uite, fotografia asta îmi place foarte mult. Mulțumesc”.

Un „subiect” la fel de greu s-a dovedit și Alexei Tolstoi. După multe pertractări, fotograful a reușit să-l aducă în studioul său. Instalat într-un fotoliu comod, Alexei Tolstoi a început să privească, cu interes, în jurul lui, cînd a auzit declucul aparatului de fotografiat.

— Gata, Alexei Nikolaevici, i-a spus fotograful.

— Cum așa? Dar nu m-am pregătit de loc!

— Nici nu era nevoie.

Cînd fotografiile au fost gata, Tolstoi s-a arătat mulțumit: „Seamănă”, a rostit el, malițios.

CĂLĂTORIND PRIN U. R. S. S.

Comentarii

La o părere

Știți cum sînt nopțile la Nurek? Uneori ele amintesc nopțile de război.

Canonada îndepărtată răzbate greoi și infundat. Pe culmile munților se agită, besmetic, flăcări roșii. Motoarele vuiesc, de parcă zeci de tancuri s-ar concentra pe poziții înainte de atac. Pe șosea trec mașini rare, cu farurile camuflate.

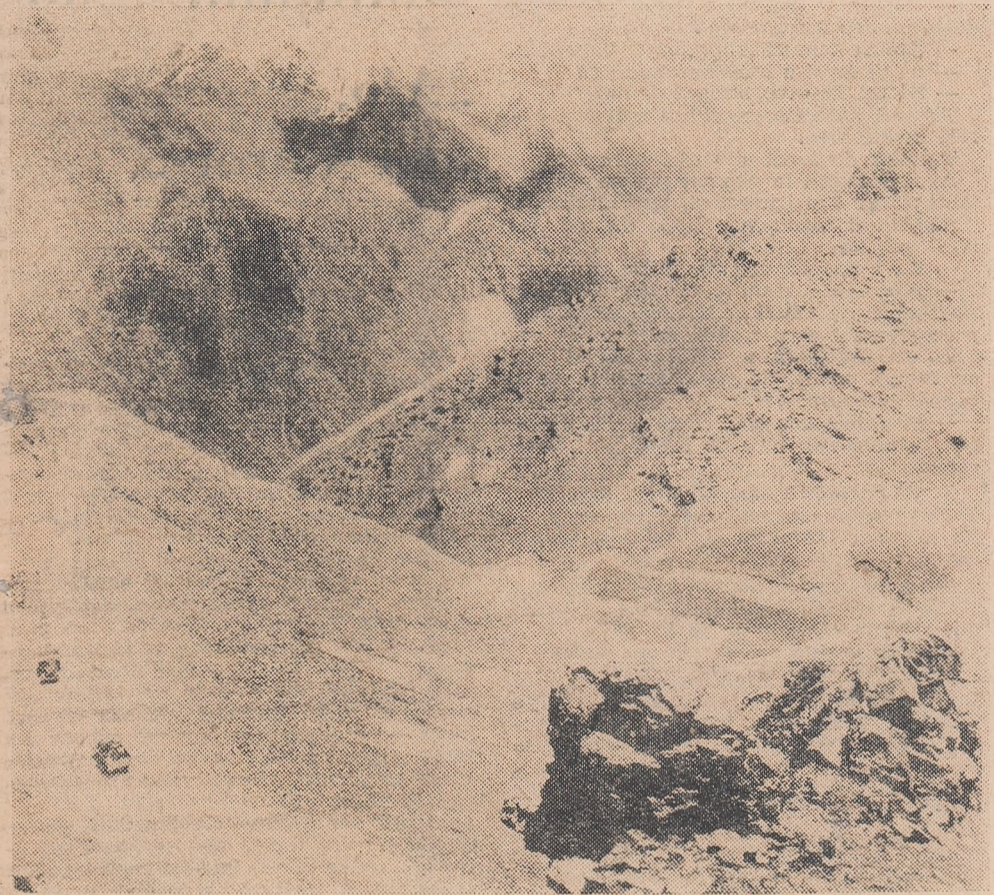
Ce-or fi transportînd? Nu cumva, explozibil? Ba s-ar prea putea.

Și, deodată, în atmosfera încordată pornesc o hămăială pașnică, fără nici un gînd rău, ci doar fiindcă așa le e datorita, cîinii din Nurek (în zona frontului, chiar dacă

plat pentru un aerodrom: defileul Pali-sanghin e prea îngust pentru asta. Șoseaua e îngustă, abia dacă încap două mașini una lângă alta.

Cîndva, orașele se nășteau mai ales pe drumurile comerciale. Și era foarte firesc, după cum e firesc ca astăzi noile orașe să se ivească pe lângă marile construcții industriale. Așa s-au născut pe harta Uniunii Sovietice Angarsk, Voljski, Rudnii, Divnogorsk. Așa s-a născut și Nurek, pînă nu de mult un sătuc strivit între munți, care și-a dat numele celei mai mari centrale electrice de pe pămîntul Asiei Centrale.

Sigur, pentru un urbanist cu pretenții Nurek-ul nu este încă un oraș în toată accepția cuvîntului. E învăluit încă de praf, soarele bate și el necruțător, în orice caz pentru cei veniți de aiurea (bășinașii din Asia Centrală sînt în stare să socotească chiar și o arșiță de treizeci de grade aproape... un ger arctic). Mulți constructori locuiesc încă în barăci, ulcioarele sînt, de cele mai multe ori, înguste, strîmbe, fără

Drumuri de munte...

se rătăceau pe acolo cîinii erau totdeauna tăcuți). Imediat le răspund catirii, cu un răget disonant în hărmălaia generală. Totul e simplu, totul e pașnic. Vuietul de motoare e produs de tractoarele care se pregătesc să iasă pe pozițiile de muncă. Flăcările roșii de pe munți sînt flăcări binevoitoare, harnice; ele ard lăstărișul de pe sectorul unde se va fixa frontul de lucrări a doua zi dimineața. Iar canonada este pașnică și pare îndepărtată fiindcă răzbește de sub pămînt, mai exact de sub stîncile pe unde își fac drum constructorii de tunele.

Zilele la Nurek înseamnă soare incandescent deasupra capului și aer îmbîcsit de praf albicios, iute. Praful e aproape nemîscat — vîntul este aici o raritate — și, stîmrit de roțile mașinilor, atîrnă mult timp într-o masă densă deasupra pămîntului.

— Ce vreți? Nurekul e Nurek — mi-a spus, ridicînd din umeri, un localnic bătrîn. Mi-a spus-o liniștit, fără pic de iritare, constatînd doar un fapt evident.

De la Dușanbe la Nurek nu se poate ajunge decît cu mașina. Drumul de fier nu poate răzbate pînă acolo și nici nu se poate găsi nici o fișie de teren cît de cît

nume. Dar bulevardul principal — căruia constructorii i-au spus, întii neoficial și acum oficial, Bulevardul Lenin — are de o parte și de alta, ca orice mare arteră orășenească, blocuri cu multe etaje. Orașul are cinematograful cu ecran lat, școli, creșe și cîmine, spitale, ateliere și, bineînțeles, ceaihanale cu tradiționale gustări și tabieturi orientale.

Și acum părerea :

„Prietenii, sinteți mari visători, fanteziști talentați. Am lucrat la cele mai mari sisteme de irigație din lume. Firmele americane m-au apreciat ca pe un practician cu minte clară, priceput. I-am cunoscut pe căutătorii de aur din California, am stat de vorbă cu Herbert Wells, unul din cei mai interesanți romancieri ai timpului nostru. M-am obișnuit să prețuiesc ideile îndrăznețe și planurile îndrăznețe. Dar ceea ce proiectați pe riul Vahș nu este o temă pentru o discuție serioasă. Afirm că omenirea nu cunoaște asemenea lucrări în asemenea condiții. Iertați-mă, dar proiectul dumneavoastră mi se pare irealizabil“.

Părerea asta datează din anii treizeci. Cel care a formulat-o, inginerul american Gordon, fusese invitat în calitate de consultant și a rostit cuvintele de mai sus la o ședință a Consiliului Comisarilor Poporului din Tadzhikistan. Observația lui amicală, corectă, era foarte sinceră. Dar Uniunea Sovietică avea nevoie vitală de propriul ei bumbac și ceea ce s-a proiectat atunci pe Vahș s-a dovedit totuși o temă „pentru o discuție serioasă“.

— L-am invitat cu plăcere pe mister Gordon — dacă mai trăiește — la noi, pe șantierul hidrocentralei de la Nurek, dar nu în calitate de consultant. Azi sîntem consultanți, proiectăm și construim noi înșine obiective hidrotehnice în multe țări ale lumii. Domnul Gordon să poftescă într-o vizită prietenească — mi-a spus directorul șantierului, Konstantin Sevenard.

Hidrocentrala de la Nurek e socotită una dintre cele mai mari construcții din zilele noastre. Dar în afară de ea pe riul Vahș se vor construi încă opt noduri hidrolice. Vahșul are un frate bun, Piandjul. Specialiștii afirmă că proiectata cascadă de hidrocentrale de pe aceste două riuri va furniza anual peste 120 miliarde kilowați-ore de energie electrică din cea mai ieftină! S-a calculat că bazinul fluviului Amu-Daria împreună cu Piandjul și Vahșul vor putea da Uniunii Sovietice, către anul 1980, 11 milioane tone de bumbac!

I. Baru

TURISM

Eforturi pentru dezvoltarea schimburilor

În cursul anului trecut, Uniunea Sovietică a fost vizitată de peste un milion de turiști străini. Cam tot atîția cetățeni sovietici au călătorit peste hotarele țării lor.

U.R.S.S. intrunește toate condițiile pentru o continuă dezvoltare a turismului. Realizările științei și tehnicii, ale culturii și artei sovietice se bucură de prețuire în întreaga lume; trecutul a lăsat remarcabile monumente istorice; natura oferă o vastă „garnitură climatică“ — de la Extremul Nord pînă la subtropice. Toate acestea sînt puncte de atracție pentru turiștii străini, al căror număr crește într-adevăr, de la an la an și pentru a căror primire se creează condiții tot mai bune.

Astfel, în următorii cîțiva ani se vor construi 119 hoteluri, camping-uri și moteluri. O atenție deosebită e acordată stațiilor climatice, marilor centre din Asia Centrală, capitalelor de republici. Numai în Caucazul de nord, Tașkent, Buhara, Samarkand și Dușanbe se construiesc hoteluri cu 5.000 de locuri. Tot atîția turiști vor putea găzdui și noile hoteluri care se construiesc în altă regiune geografică, Siberia, la Iakutsk, Habarovsk, Bratsk, Nahodka, pe malul lacului Baikal. În peisajul capitalelor de republici vor apărea de asemenea hoteluri noi.

Anul acesta vor fi inaugurate noi itinerarii turistice. La regiunile vizitate pînă acum se vor adăuga Caucazul de nord — cu pitoreștile sale raioane Dombai și Elbrus, lacul Baikal, această perlă a Siberiei, Volga și Niprul, noi trasee ucrainene și caucaziene.

Oaspeții Uniunii Sovietice vin pe uscat, pe apă și pe calea aerului. Liniile internaționale ale „Aeroflot“-ului se întind acum pe sute de mii de kilometri. Moscova are legături feroviare directe cu 23 de țări (anul acesta se va inaugura linia U.R.S.S.-Suedia). Iar transportul maritim e și el în plină dezvoltare, Uniunea Sovietică fiind legată acum în mod regulat cu 34 de porturi străine.

LEGUM.CULTURĂ

Recoltă pe pietre

În laboratorul de agrochimie al Academiei de Științe a R. S.S. Armene se fac experiențe interesante de creștere a plantelor în medii inert. Experiențele se desfășoară sub îndrumarea directă a academicianului Gaghik Davtean. Experimentatorii obțin, în lădițe de beton cu prundiș trei recolte în nouă luni. Experiențele arată că recolta de morcov este aici de cinci-zece ori mai mare decît aceea obținută în solul obișnuit; ea atinge 120 tone la hectar și ajunge la maturitate cu 40—50 de zile mai devreme. Pe parcela experimentală a laboratorului se cultivă roșii, ridichi, castraveți, fasole, bumbac, grâu, orez, sfeclă de zahăr și chiar struguri.

Culturile se „hrănesc“ dintr-o soluție specială care conține toate componentele necesare nutriției lor. Raportul dintre componentele substanței nutritive se schimbă în funcție de particularitățile fiecărei culturi în parte.

Nutrețul verde obținut de pe această „parcelă“ poate hrăni 15 vaci sau 4.000 de păsări. Zilnic se produc aici 120 de tone de masă verde

— Te pricepi să prepari un cocteil!
— Cred și eu, sînt inginer chimist.

Desen de V. Soloviov

RELAȚII ECONOMICE

O mare expoziție de produse chimice

„Pe ușa unui birou o inscripție avertizează: „Constătuire“. Organizatorii Expoziției internaționale „Chimia în industrie, construcție și agricultură“, care se va deschide la Moscova, stăteau de vorbă cu reprezentantul companiei engleze „Industrial and Trade Fairs Limited“.

— Deși expoziția își va deschide porțile abia în septembrie a.c. — a declarat directorul general adjunct A. G. Țirin unui reporter al ziarului „Sovetskaja Rossia“ — am primit, de pe acum, 500 de scrisori și telegrame din partea unor organizații și firme care ne roagă să le comunicăm condițiile de participare. În vara anului trecut, cu prilejul unei întîlniri la Moscova, reprezentantul firmei americane „Dupont de Nemours“ și-a exprimat intenția de a-și prezenta exponatele în patru sectoare iar concernul Krupp ne-a trimis o scrisoare rugînd să i se rețină cîteva mii de metri pătrați de expoziție. Scrisori asemănătoare ne-au trimis și firme din Italia, Franța, Japonia, Olanda, Finlanda etc. Țările socialiste, se înțelege, vor lua și ele parte activă la expoziție.

— Unde o veți amenaja? — a întrebat corespondentul.

— În parcul „Sokolniki“. Dar pavilioanele existente, cu o suprafață totală de 24.000 m², nu vor putea face față abundenței de exponate. Vom construi pavilioane noi, pe un teritoriu de 25.000 m².

URBANISM

Gospodărie comunală 1965

În cursul acestui an gospodăria capitalei sovietice se va dezvolta într-un ritm impetuos. În acest scop au fost alocate 1.050.000.000 ruble. Este cea mai mare sumă înregistrată de istoria orașului pentru astfel de cheltuieli.

Aproape jumătate din investiții va fi orientată spre construcția de locuințe. În felul acesta, în 1965 se vor da în folosință 3.450.000 metri pătrați de suprafață locativă sau peste 120.000 de apartamente. Cu alte cuvinte, 19 apartamente la 1.000 de locuitori. Pentru comparație menționăm că în S.U.A. la același număr de locuitori se construiesc 8,5 apartamente, în Franța 7, iar în Anglia 5,9.

Mai mult, se va schimba radical însuși caracterul construcțiilor urbane. Pînă acum se construiau mai ales blocuri cu 4—5 etaje; aproape jumătate din noile edificii vor avea 8—15 și chiar mai multe etaje.

O dată cu creșterea nivelului de trai material și cultural cresc, evident, și cerințele populației în toate domeniile de deservire. De aceea ne străduim să satisfacem aceste exigențe cu maximum de eficiență. În primii șase ani ai septenaliului rețeaua comercială și de alimentație publică a crescut considerabil: la Moscova s-au deschis trei mii cinci sute de magazine, cantine, cafenele, bufete și restaurante. Dar Moscova e mare... În cursul acestui an se vor deschide încă 210 magazine.

Tinerii moscoviți vor primi 42 de școli noi, care vor completa cele 950 existente astăzi.

Vladimir Promislov

Președintele Comitetului Executiv al Sovietului orașenesc Moscova

ȘAH MAT

O anchetă penală a lui... Aliohin

S-ar putea ca istorisirea de față să cuprindă unele imprecizii dar, în orice caz, totul e absolut autentic. O redau așa cum mi-a relatat-o un vechi colaborator al Departamentului de instrucție penală, care a lucrat cu tinărul judecător de instrucție Aliohin. E vorba de o fotografie dispărută care a servit ca punct de plecare într-o anchetă și a dus la demascarea unui criminal.

...Întimplarea s-a petrecut în iarna lui 1920-21, la Moscova. Șeful Departamentului era foarte prost dispus și se plimba nervos de la un capăt la altul al biroului. La un moment dat chemă un funcționar și-i dădu o dispoziție. Peste câteva minute, în birou intră un tinăr blond, cu o scurtă de blană.

— Aș vrea să discut ceva cu dumneata, tovarășe judecător de instrucție — i se adresă șeful Departamentului. Știu că ești un jucător pasionat de șah; ai absolvit și facultatea de drept. De aceea am hotărât să-ți încredințez o anchetă dificilă.

Am arestat ieri un ins acuzat de asasinarea a doi bătrâni. Soțul, un inginer foarte cunoscut, se îmbolnăvise grav și nu mai lucra. Soția nu lucra nici ea. Ca să aibă cu ce trăi își vindeau din bibelouri, bijuterii și haine. După ce a făcut cunoștință cu ei, individul nostru a început să-i viziteze destul de des și foarte curând a devenit un om de-al casei, un fel de membru al familiei. Putea acum să studieze în toată voia casa și, într-o noapte, sub

per pereți tablouri, portrete și farfurii de faianță. Ce probe s-ar fi putut descoperi? Tinărul judecător de instrucție nici nu mai căută. Se așază într-un fotoliu și privi cu luare aminte în jur vreme de o jumătate de oră. Apoi plecă la închisoare să vorbească cu acuzatul.

Acesta era bolnav, agresiv și nu inspira simpatie.

— De ce nu mă lăsați în pace? Ce vreți să mai știți de la mine?

— Ce n-ai spus, replică amabil Aliohin. De exemplu, părerea dumitale despre victimă. Era un om ordonat sau dezordonat? Deținutul răspunde ironic:

— Păi, se poate, inginer și dezordonat?

— L-ai ajutat vreodată să-și aranjeze camera în care locuia?

— Bineînțeles, am mutat din loc pianul, comoda.

— Dumneata ai agățat pe perete farfuriile și fotografiile?

— Nu. El. Simetric, cu multă grijă și gust.

— Ai putea spune ce se afla în perete în fața ușii?

Deținutul surise:

— Vreți să știți dacă-i vizitam des? Da, de multe ori. Beam împreună ceai și jucam șah.

— Ce era pe perete? Gindește-te bine. Nu te grăbi...

— În mijloc un portret mare, al stăpinei casei când era tinără. Dedesubt, portretul soțului.

— Da. Și în stînga?

— Două farfurii de porțelan cu peisaje alpestre.

— Una cu un peisaj alpestru, cealaltă cu o poiană și o izbă.

— Exact! Alături era o fotografie cu un grup. Infățișa... infățișa...

— Niște bărbați în uniformă, printre care se afla și stăpînul casei, îi suflă tinărul judecător de instrucție.

— O, aveți o memorie formidabilă!

— Continuă, continuă.

— În dreapta, două farfurii de porțelan și... asta-i tot.

— Da, asta-i tot. Într-adevăr, am văzut și eu aceste obiecte pe perete.

— Gata interogatoriul?

— Nu. N-ai uitat nimic? Gindește-te bine: stăpînul casei era foarte ordonat, îi plăcea simetria. De pe peretele ăsta lipsește ceva. În dreapta farfuriilor e un loc gol.

Acuzatul se lovea cu mina peste frunte.

— Da, da, și acolo era o fotografie.

— Ce reprezenta?

— Nu-mi amintesc.

— Gindește-te bine. Pune-ți memoria la treabă. Aștept.

Deținutul își răscolii cu disperare memoria.

— Nu-mi aduc aminte, oftă el copleșit.

— Să încercăm să dezlegăm împreună misterul. Ce ar fi putut infățișa fotografia? Pe el cu soția ca tineri căsătoriți? Pe el în uniformă? Sau împreună cu părinții, frații, surorile?

— Nu.

— Cu prietenii lui de școală?

Acuzatul tresări brusc. Ochiul începură să-i lucescă.

— Aveți dreptate. Dar nu cu prietenii de școală ci cu colegii de promoție. El se afla în mijloc într-o uniformă frumoasă.

— Despre ce institut e vorba? de mine, de comunicații feroviare?

— Școala tehnică superioară imperială.

— În ce an și-a terminat studiile?

— Să tot fie vreo treizeci de ani.

Tinărul judecător se ridică agitat și părăsi închisoarea.

Trecură douăzeci și patru de ore.

Apoi acuzatul fu chemat din nou la interogatoriu. Era epuizat și deznădăjduit.

Aliohin îl întimpină obosit dar cu surâsul pe buze.

— Iar? întrebă acuzatul? De ce?

— Așa, fără nici un motiv, am vrut doar să-ți aduc la cunoștință că ești liber. Uite-l pe cetățeanul care o să-ți ia locul.

În aceeași clipă se ivi în cadrul ușii un ins în vîrstă cu părul zburlit, sub o escortă puternică.

— M-ai băgat la apă, ciine afurisit, strigă el furios. Ce idee să rănfi la Moscova!

— Vă datorez viața, tovarășe judecător de instrucție, exclamă cel care urma să fie eliberat. Dar cum l-ați descoperit pe asasin?

— Să plecăm de aici. O să-ți povestesc afară, îi răspunde Aliohin. Pic de somn, n-am închis un ochi de 48 de ore.

Se revărsa de ziua. Strada era pustie.

— Știi, în ciuda probelor evidente șeful Departamentului se îndoia de vinovăția dumitale. E un vechi bolșevic care a trecut prin multe în viață. Oamenii căliți ca el nu se înșeală asupra semenilor lor. E adevărat că și eu am început să mă îndoiesc când mi-a spus că te-a văzut citind o carte de Dürren. Nu cred că un jucător de șah poate fi un bandit. După ce mi-ai vorbit de fotografie m-am dus imediat la Școala tehnică și am cercetat listele tuturor promoțiilor pînă am găsit ce mă interesa. M-am interesat de soarta absolvenților. Dintre cei 42 de ingineri numai 6 locuiau la Moscova; ceilalți erau morți sau plecați din oraș.

Am percheziționat apoi locuințele celor șase. Cinci dintre ei aveau un alibi: pe al șaselea l-am prins cu mița în sac. Am găsit la el acasă bibelouri, bijuterii de aur și acte ale victimei. Criminalul e un deklasat, un fost proprietar de uzină. Își înfîlnise vechiul coleg și făcuse în așa fel să fie invitat la el. În timpul conversației aflase că dumneata urma să vii acolo. Deci găsisse vinovatul. A rămas să petreacă noaptea la inginer, apoi a ucis și a prădat. În amintirea tinereții lui de aur, a luat fotografia. Cum spune Dostoievski: „Era rău și sentimental”. Așa încit vezi, ancheta a fost ușoară...

— Ușoară? Dacă nu v-ați fi amintit de locul gol de pe perete...

— Să nu-mi amintesc? Asta-i bună. Cu o memorie vizuală ca a mea. Păi eu dau simultane la zece mese.

— Înseamnă că...

„Alo, aici Corot“...

(Urmare din numărul trecut)

La 12 septembrie Gestapoul i-a arestat, de asemenea, pe John Sieg, Hans și Hilda Koppy, John Graudenz, Adam Kukhof, Horst Geilmann și tovarășii lor.

Ancheta a fost condusă de Obersturmbahnführerul SS Panziger și de agentul Gestapoului Kopkov, „specialist” în lușă, împotriva comunistilor, sub supravegherea Gruppenführerului SS Müller, care-i raporta lui Himmler despre desfășurarea anchetei. Arestații au fost supuși celor mai cumplite torturi: li s-au zdrobit în mângine articulațiile degetelor, li s-au vîrît ace sub unghii... Ca să scape de schingiurile insuportabile cincizeci și cinci dintre deținuți au preferat să se sinucidă, dar n-au spus un cuvînt.

În această situație disperată, Schultze-Beusen a hotărît „să atragă tirul asupra lui”. Așa încit, în cursul unui interogatoriu i-a declarat lui Kopkov că, în timp ce lucra în minister, a sustras din arhivă și a fotografiat în taină un mare număr de documente politice și militare ultra secrete, care în momentul acela se aflau în minile unor prieteni devotați. Dacă agenții Gestapoului nu vor înceta să-i tortureze pe arestați, actele vor fi imediat predate unor reprezentanți ai Rusiei și ai aliaților ei.

Declarația lui Schultze-Beusen i-a vîrît în sperieți nu numai pe Kopkov, Panziger și Müller, dar chiar pe Himmler și, mai cu seamă pe Göring. Aceștia din urmă își imaginau mai bine decît oricine la ce consecințe ar fi putut duce dezvăluirea secretelor naziste din arhiva ministerului lui Göring. E suficient, de pildă, să amintim că la 10 mai 1940, la ordinul lui Hitler, bombardiere din escadrila 51, cu destinație specială „Edelweis”, transformaseră în ruine orașul german Freiburg iar Goebbels trimbișase în lumea întreagă că aceasta fusese „opera englezilor”. În cursul atacului aerian muriseră mulți locuitori, în schimb naștii căpătaseră pretextul pentru a bombarda sălbatic orașe britanice.

Furios, Göring a cerut să i se smulgă cu orice preț lui Schultze-Beusen măturii despre locul unde se aflau documentele. Dar, în ciuda cumplitelor și rafinateleor torturi la care a fost supus, Harro a tăcut. În cele din urmă, văzînd că nu-l pot înfrînge pe luptătorul antifascist și temîndu-se de demascarea Himmler a ordonat încetarea torturării deținuților...

La începutul lui decembrie, ancheta a fost încheiată. Materialele abia încăpeau în treizeci de mape voluminoase.

În dimineața zilei de 15 decembrie, la tribunalul militar a început procesul închis intentat primului grup de acuzați compus din treisprezece inși: Harro și Libertas Schultze-Beusen, Arwid și Mildred Harnack, Kurt și Elisabeth Schumacher, Hans Koppy, Horst Geilmann, Kurt Schultze, John Graudenz, Hans Herbert Golnow, Ilse Stebbe, Erika von Brockdorf. Procurorul era doctorul Manfred Raeder, general-maior de aviație, imputernicit special în probleme politice. El a cerut pedeapsa cu moartea pentru toți cei treisprezece.

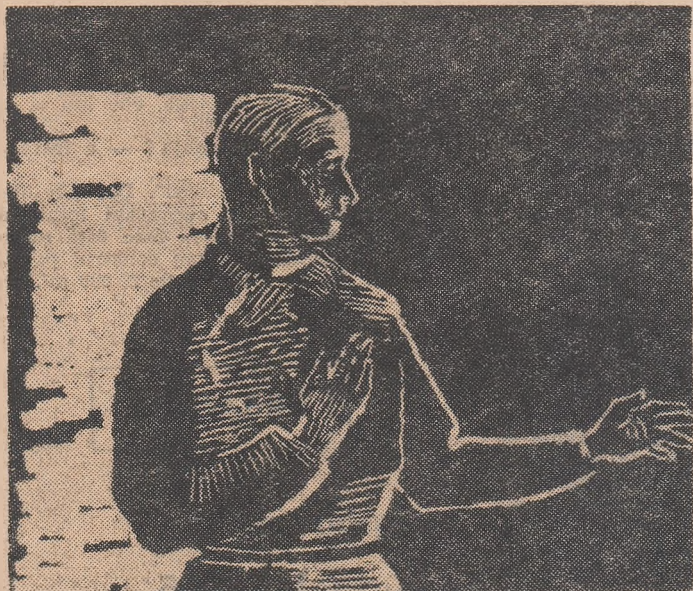
După patru zile s-a pronunțat sentința. Cu excepția lui Mildred Harnack și a Erikai von Brockdorf, osîndite la muncă silnică, toți ceilalți au fost condamnați la moarte. Hitler, căruia i s-a trimis chiar în aceeași zi sentința cu un avion special, a aprobat-o cerînd însă ca și Mildred Harnack și Erika von Brockdorf să fie spînzurate.

În seara de 22 decembrie 1942, cu două zile înainte de Crăciun, în închisoarea Plätzensee din Berlin, a fost curmat firul vieții lui Harro Schultze-Beusen, Arwid Harnack și a tovarășilor lor.

Mai tirziu au fost executați și alți membri ai grupului ilegal din Berlin, total 81 de persoane.

S. Milin
T. Fetisov

Sfîrșit

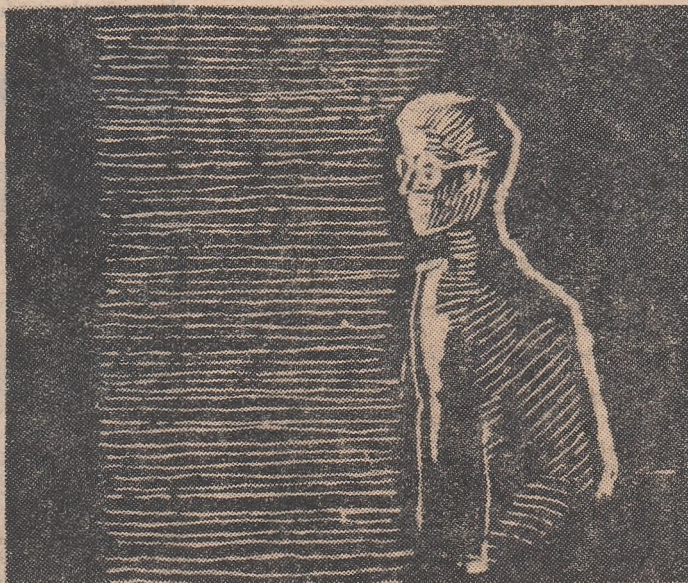
un pretext oarecare, a rămas să doarmă la cei doi bătrîni, pe care i-a ucis cu lovituri de topor. Am descoperit destul de ușor asasinul mulțumită carnetului de adrese al bătrînului inginer. În același timp, la domiciliul criminalului am descoperit obiecte furate, pe care n-a avut timp să le ascundă. Bineînțeles, a negat totul, dar, nu poate să spună unde și-a petrecut noaptea. E evident că nu merită să ne pierdem timpul cu asemenea bandiți, dar...

Ajuns aici, șeful Departamentului de instrucție penală se scărpină în cap.

— Dar... repetă după el tinărul judecător.

— Nu sînt convins de vinovăția lui. N-are aer de bandit. E un băiat cu ochelari, jigărit și flămînd ca un ciine vagabond — desenator de meserie. L-am interogată chiar eu. Cît privește obiectele găsite, el pretinde că i le-au dat cei doi soți și urma să le vîndă cu un beneficiu pentru el. Dar, ascultă, acum urmează lucrul cel mai ciudat, continuă șeful surîzînd: cînd am intrat la el în celulă l-am surprins foietînd o carte de șah în limba germană, o lucrare de Dürren, mi se pare. Peste o zi-două trebuie să fie executat și uite cu ce se ocupă în ultimele clipe. Așa încit am început să mă îndoiesc. De aceea m-am gîndit la dumneata. Poftim adresa și mandatul, ai mină liberă dar nu uita: de dumneata depinde viața unui om.

Pentru a economisi lemnele, cei doi bătrîni locuiseră într-o singură odie unde își instalaseră un pat, un birou, o masă, pianul, biblioteca, un bufet și un șifonier;

— Fundcă ești jucător de șah, pot să mă recomand: Alexandr Aliohin, judecător de instrucție și campion de șah al Rusiei Sovietice.

V. Panov
Maestru internațional de șah

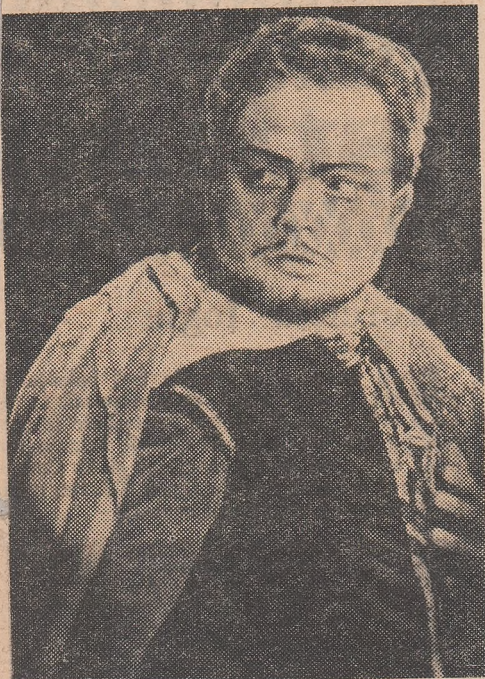
MUZICĂ

După turneu

Recentul meu turneu în Uniunea Sovietică mi-a dat mari satisfacții.

Mai întâi mi-a permis — prin durata lui — un îndelungat contact cu publicul sovietic, public care îmi este drag și de care mă leagă o veche prietenie. Această prietenie a început în 1957, la Festivalul mondial al tineretului și studenților de la Moscova, când am obținut premiul I. După aceea au urmat câteva turnee în U.R.S.S., acesta din urmă fiind al șaptelea. M-a mișcat căldura cu care am fost primit, aplauzele și chemările pe nume, ceea ce m-a făcut să simt cu emoție și mare bucurie că, așa cum se spune în termenii specializați, am acolo „publicul meu”.

Apoi, în ultimul turneu, aria geografică a spectacolelor mele a fost foarte vastă.

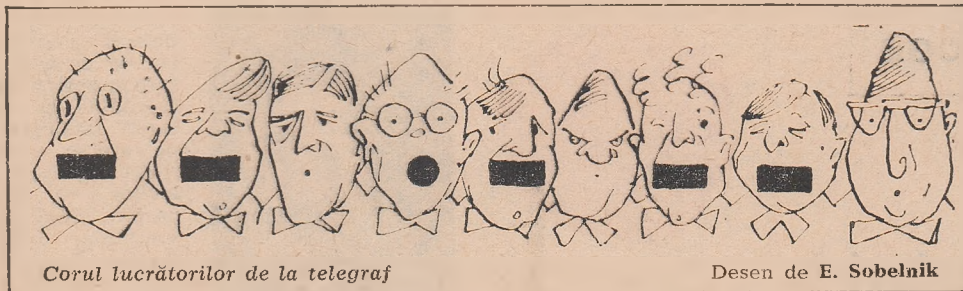

In „Bal mascat”

Am cîntat la Moscova și la Leningrad, pe malul Mării Baltice, la Tallin, pentru ca de acolo, coborînd sute de kilometri spre sud, să fiu oaspetele însoșitorilor capitale ale Gruziei și Armeniei: Tbilisi și Erevan. Iar din Transcaucazia, un ultim popas la Kiev. Pe lângă satisfacția de a apărea în fața publicului din principalele orașe sovietice, o variație așa de mare de peisaj a fost o incintă. Gîndiți-vă numai la aceste două coordonate ale decorului sovietic: cețurile Mării Baltice și portocalii Gruziei!

Programul turneului a cuprins operele „Traviata”, „Trubadurul” și „Bal mascat”. Primul spectacol — cu „Traviata” — l-am dat la Teatrul Mare. Nu era cel dintîi contact cu această scenă ilustrată, mai cîntasem acum cîțiva ani în „Evgheni Oneghin”, dar un spectacol la „Bolșoi” este întotdeauna un examen dificil. De data asta am colaborat cu doi mari artiști: dirijorul Boris Haikin, artist al poporului al R.S.F.S.R., și regizorul Boris Pokrovski, artist al poporului al U.R.S.S. În rolul Violettei am avut-o ca parteneră pe soprana Firsova, cunoscută de publicul românesc dintr-un turneu întreprins în țara noastră.

În timpul turneului am fost, însă, nu numai interpret, ci și spectator. La Moscova am văzut un excelent spectacol de balet: „Romeo și Julieta”, cu Maia Plišetkaia și Iuri Jdanov în rolurile titulare. Desăvîrșita măiestrie a acestor doi dansatori, admirați de toți iubitorii artei coregrafice, este prea bine cunoscută pentru ca să mai fie nevoie de comentarii. La Leningrad am avut plăcuta ocazie să văd baletul „Spartacus”, cu un mare dansator în rolul conducătorului revoltei sclavilor:

Corul lucrătorilor de la telegraf

Desen de E. Sobelnik

Askold Makarov. Auzisem multe ecouri despre acest balet, care e un adevărat regal de ritmuri și armonie, și am constatat cu mare plăcere că erau intrutotul îndreptățite.

Și la Opera din Kiev am fost spectator, nu numai cîntăreț. Au acolo o admirabilă școală de soprane de coloratură, care a dat câteva nume de mărimea întâia: Galina Oleinichenko, Evghenia Ciavdar, Tamara Milașkina și altele.

În sfîrșit, turneul în Uniunea Sovietică mi-a rezervat plăcerea de a revedea buni prieteni. La Tallin l-am întîlnit pe baritonul de faimă internațională Tiit Kuusik, cunoscut și publicului românesc. Talenta-tul cîntăreț s-a interesat de artiștii noștri, de noile lucrări ale compozitorilor noștri și a avut cuvinte atît de calde la adresa Romîniei încît am fost adine mișcat.

Ladislau Konya

CINEMA

Actorii la ei acasă

Vă prezentăm trei instantanee ai căror eroi sînt trei bine-cunoscuți actori de cinema, surprinși în intimitate. Îi recunoașteți?

Nadejda Rumianțeva, priceputa bucătăreasă din „Fetele”, care gătea acolo cu maximă operativitate pentru colectivul unei întregi gospodării silvice, a fost fotografiată într-un moment „dramatic”: se apropia ora prînzului și masa încă nu era gata.

Nina Drobișeva repeta. În ciuda alurii moderne, era transportată într-un trecut îndepărtat — și în timp și în spațiu: o nobilă dintr-o piesă clasică spaniolă.

Alexei Batalov, surprins la masa de lucru, a făcut fotoreporterului o confidență:

— Motanul meu este cel mai bun coautor: nu mă deranjează, nu mă critică, e întotdeauna de acord cu mine.

În memoriam...

Regizorul Vladimir Skuibin a murit cînd împlinea abia 34 de ani. Filmele lui: „Cruzime”, „Icoana făcătoare de minuni”, „Judecata” sînt cunoscute și apreciate de milioane de spectatori. Dar puțini știu că realizarea acestor filme a fost un adevărat act de eroism: autorul lor era grav bolnav de paralizic. Este probabil unicul caz din întreaga istorie a cinematografului mondial cînd un om aproape complet paralizat a înfruntat pînă la capăt, total, greutățile atît de mari și de obositoare pe care le implică turnarea unui film (și Skuibin a făcut cîteva!).

Editura „Iskusstvo” din Moscova pregătește o carte despre Vladimir Skuibin. Reproducem mai jos articolul regizorului Mihail Romm pe care eroica viață a tînărului său coleg l-a inspirat în crearea personajului Gusev din filmul „Nouă zile dintr-un an”.

L-am cunoscut pe Volodea Skuibin în 1959 cînd termina al doilea film al lui: „Cruzime”. Știam că e bolnav, bolnav grav și fără speranță de vindecare. Dar, ciudat, Volodea parea nu numai sănătos ci de-a dreptul înfloritor, cu obrajii lui rumeni și statura-i athletică. Și totuși medicina nu-l mai putea ajuta. Știam că mușchii îi vor slăbi treptat, că va veni o vreme cînd îi va fi greu să meargă, apoi să vorbească și să-și țină capul drept, dar mîntea îi va rămîne limpede. Știam că creierul lui va judeca cu aceeași claritate, că inima va continua să bată, dar că omul va muri treptat, încet. Și o știa și Volodea.

După „Cruzime” îmi amintesc că i-am propus să se odihnească. El mi-a răspuns că nu are timp, că trebuie să se apuce imediat de filmul următor. N-a pomenit nici un cuvînt despre boală, dar am înțeles foarte bine de ce n-avea timp.

Și într-adevăr, s-a apucat să lucreze, fără nici o pauză, la scenariul lui Tendriaikov „Icoana făcătoare de minuni”.

Echipa de filmare a plecat într-o deplasare îndelungată. Cînd s-a întors abia l-am mai recunoscut pe Skuibin. Era alt om. Pe atunci lucram tocmai la scenariul filmului „Nouă zile dintr-un an”. Împreună cu Hrabrovișki construim caracterele eroilor. Personajul Gusev a suscitat multe discuții. Unii nu admiteau că atîta fanatism, atîta devotament pentru o idee ar fi tipice. Oare poate un om care se știe condamnat — ni se obiecta — să lucreze așa cum lucra Gusev?

În fața noastră aveam însă mereu prezent chipul lui Volodea Skuibin. L-am creat pe fizicianul Gusev gîndindu-ne la regizorul Skuibin.

Cînd a vrut să se apuce de „Judecata”, am ținut o consfățuire, pentru că ne întrebam cum va suporta omul acela, care nu mai putea sta în picioare, marele efort al unui nou film. Skuibin a simțit, probabil, ezitarea noastră și ne-a trimis vorbă că dacă vrem să-i prelungim viața, există un singur mijloc: să-l lăsăm să facă filmul.

Și l-a făcut, și privindu-l nu mi-am putut reține lacrimile. Pentru că eu, profesionist bătrîn, știu foarte bine ce înseamnă munca unui regizor și cît l-a costat pe Skuibin fiecare cadru...

Tot ce am știut despre Skuibin i-am povestit lui Batalov. De aceea l-am socotit și îl socotim pe fizicianul Gusev din „Nouă zile dintr-un an”, care a cucerit simpatia unanimă a spectatorilor, un modest omagiu adus minunatului om care a fost regizorul Vladimir Skuibin.

TEATRU

„Fata de zăpadă” în Danemarca

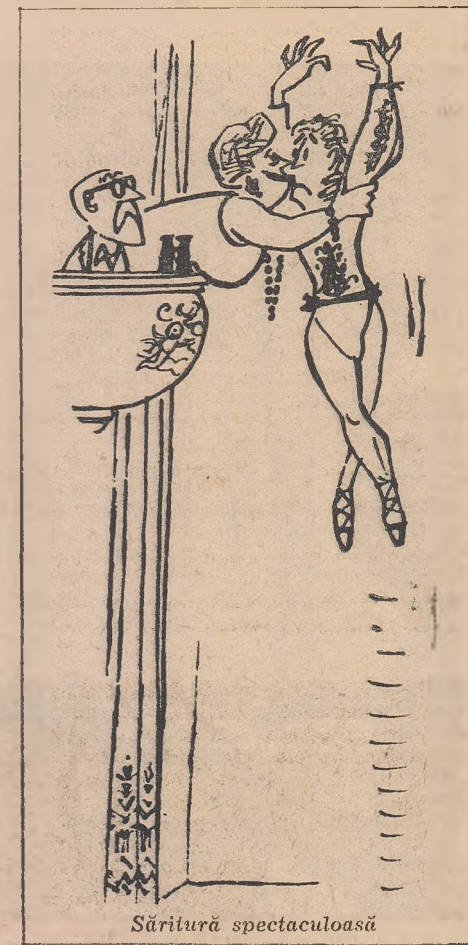
Ostrovski este o veche cunoștință a publicului danez. În 1954, teatrul din Arhus a prezentat piesa „Pădurea”. Apoi spectacolul a făcut un lung turneu prin țară, îmbogățind, cum a subliniat presa, imaginea publicului danez despre dramaturgia clasică rusă, care era cunoscută prin Cehov, Turgheniev, Tolstoi.

După un deceniu, o altă piesă a lui Ostrovski a văzut lumina rampei, tot la Arhus: „Fata de zăpadă”. Succesul a în-

trecut toate așteptările. Seară de seară publicul danez a aplaudat călduros personajele desprinse din folclorul rus. Cînd piesa a fost scoasă de pe afiș, înlocuită de o nouă premieră, spectatorii au cerut insistent reluarea ei. Și „Fata de zăpadă” a fost reluată. Cu prilejul celei de a doua premiere, biletele pentru toate spectacolele au fost vîndute în numai trei zile iar direcția teatrului a fost sollicitată să ajute la montarea spectacolului în cîteva țări vest-europene.

Teatrul din Arhus s-a bucurat de colaborarea regizorului sovietic Serghei Maierov, care a realizat un spectacol inedit. Pentru prima oară în istoria scenică a „Fetei de zăpadă” — după montarea lui A. Lenski în timpul vieții autorului — spectacolul folosește întreaga partitură a muzicii lui Ceaikovski. Rolurile principale sînt interpretate de artiști de operă care au creat personaje fermecătoare, interesante, atît pe plan dramatic cît și muzical.

Colaborarea cu Serghei Maierov continuă. La sfîrșitul lui aprilie va avea loc premiera piesei „Mascarada” de Lermontov pe muzica lui Haciaturian. Cunoscuții oameni de teatru danezi își dau contribuția la realizarea acestui spectacol așteptat cu nerăbdare de publicul din Danemarca.

Săritură spectaculoasă

PLASTICĂ

Sculptorul Evgheni Vucetici, autorul unor lucrări celebre ca monumentul Ostașului eliberator expus în parcul berlinez Treptow și al simbolului „Să transformăm săbiile în pluguri”, imortalizează acum în piatră o pagină glorioasă din istoria războiului de apărare a Uniunii Sovietice: bătălia de pe Volga. Pe malul marelui fluviu rusesc, pe colina Mamai, unde acum mai bine de două decenii s-au dat lupte crîncene, care au marcat o cotitură în mersul războiului, sculptorul înalță un monument mareț care va păstra veșnic vie amintirea ostașilor, ofițerilor, partizanilor sovietici căzuți pentru libertatea patriei și a poporului lor.

Monumentul este conceput ca o compoziție amplă, pe multe planuri, înfățișînd o suită de scene grupate în jurul figurii centrale a unei femei. Această femeie simbolizează chemarea Patriei-mume de a înfrînge definitiv dușmanul și a-l izgoni din hotarele pămîntului sovietic.

Munca sculptorului se apropie de sfîrșit. Figura femeii domină Volgogradul și bătrînul fluviu într-o perspectivă de simplitate și măreție ce redă foarte exact esența sacrificiului imens și anonim care s-a făcut pe acele locuri. Monumentul va fi gata în întregime către sfîrșitul verii. Atunci se va închide originalul „atelier” al sculptorului, care a funcționat luni de zile direct sub cerul Volgăi, pe colina Mamai, și care atrage zilnic mii de vizitatori. Vucetici a mărturisit cu prilejul unui interviu că această caldă atenție manifestată de atîția oameni necunoscuți i-a dat aripă.

În opera sculptorului Vucetici, tema eroismului, a păcii ocupă un loc deosebit. În afară de monumentul de la Volgograd, el lucrează la o suită de portrete în cărbune (iată-l, deci, într-o nouă ipostază) ale unor comandanți, ofițeri, activiști de partid și de stat, care vor fi expuse la Pantheon.

Foarte curînd va începe, de asemenea, lucrul la monumentul Victoriei, al cărui proiect a fost obiectul unor vii dezbateri. Monumentul va fi ridicat la Moscova, glorificînd eroismul poporului sovietic în cel de-al doilea război mondial.

arta

a

PEDAGOGIE

Vom învăța la școala somnului?

Bărbatul în halat alb depăna rar și limpede povestea neînfricatului revoluționar Neciaev. Când închise cartea, ceasul arăta ora 3,30 dimineața. Aruncându-și ochii asupra „auditoriului” — două fete de șaptesprezece ani și una de zece — se convinsese că dormeau liniștit și adînc. Puțin mai tîrziu un alt bărbat intră în cameră și spuse apăsător: „Miine plecați cu mașina împreună cu doctorul Levin la Detskoe Selo”. Apoi se lăsă din nou liniștea pînă în zori. Abia trezită, una din fete se adresează celorlalte: „Am visat că dr. Levin ne ducea cu mașina la Detskoe Selo și că ne povestea despre un revoluționar Neciaev, care a omorît un provocator și...” Fetița de zece

1936 — anul de naștere al hipnopediei ca știință, deși pe atunci nu purta încă acest nume — la Institutul de cercetări pentru ocrotirea sănătății copiilor și adolescenților din Leningrad. Inițiatorul ei, dr. A. Șveadoșci, și-a publicat observațiile în lucrarea de candidatură intitulată „Despre perceperea cuvîntului vorbit în timpul somnului natural” (1940).

Cam în același timp tînrului Leonid Blisnicenko i-a căzut în mîini un roman de aventuri în care spionii învățau codul secret în timp ce dormeau. Studiul filologic l-a condus pe Blisnicenko de la fantastic la considerații științifice asupra posibilităților și metodelor de învățare în

Leonid Blisnicenko

atit în limba rusă cît și în cea engleză. Se aude vocea profesorului pronunțîndu-le pe rînd iar coruș elevilor le repetă de două ori. Vocea din difuzor răsuna din ce în ce mai rar și pe un ton coborît, adormitor, citind încă de trei ori textul. Apoi „Somn ușor”. Se stinge lumina, coboară liniștea. Peste cîteva minute vocea plutește din nou în încăpere, repetînd încet, din ce în ce mai încet textul. Curînd se constată, după respirația elevilor, că toți dorm adînc. În prima fază a somnului, informatorul mai intră încă o dată în acțiune timp de circa 12—15 minute.

La 7 dimineața sună sculară. După exercițiile de gimnastică, urmează repetiția lecției: Blisnicenko vorbește rusește, elevul traduce în engleză, dînd dovada unei perfecte stăpîniri a textului. Numai cuvintele pronunțate înaintea adormirii și nerepetate în timpul somnului nu au fost reținute.

Aportul original al lui Blisnicenko constă în faptul că, bazîndu-se pe rezultatele foneticii experimentale, el a elaborat o metodă unitară în vederea „acordării focarelor de veghe” din creier cu excitantul reprezentat de cuvîntul vorbit (pentru lămurirea problemelor de activitate nervoasă superioară legate de hipnopedie, rugăm cititorii să revină la nr. 31/1964 din „Veac nou”). În laboratorul său au fost determinate valorile fizice obiective ale intonației, necesare pentru ca aceasta să acționeze asupra tuturor subiecților. Acești indici referitori la calitățile acustice ale textului trebuie respectați cu strictețe cînd se înregistrează benzile de magnetofon, pentru că de ei depinde „adresabilitatea” centrilor de veghe și deci succesul lecției nocturne. O greșeală de intensitate, timbru sau ritm de exprimare poate face ca elevii să nu „audă” nimic sau să se trezească. La Institutul de fonetică experimentală din Kiev se cunosc astăzi precis caracteristicile pe care trebuie să le aibă tonul, intensitatea, timpul și ritmul limbajului, pentru ca elevii să poată învăța bine, după cum se cunoaște și care este cea mai propice profunzime a somnului și durată de transmisie a lecției.

Hipnopedia prezintă diverse avantaje în comparație cu celelalte metode pedagogice. În primul rînd nu există nici o limită de vîrstă pentru folosirea ei. Apoi, ea se adresează unei minți mai receptive, neinfluențată de diverșii factori care distrag atenția și limitează capacitatea de percepție în stare de veghe. În general sînt memorate 92—100 la sută din noțiunile transmise, cu condiția să se fi respectat sfertul de oră de exerciții premergător adormirii, cînd sînt solicitate toate sectoarele memoriei: vizual, acustic și motor. Exercițiile au demonstrat că în lipsa acestor exerciții nu mai sînt reținute decît circa trei-pătrimi din noțiuni. Cele mai bune rezultate se obțin dacă elevul studiază lecția 15—20 minute și în timpul zilei. Bineînțeles, succesul este condiționat și de dorința de a învăța.

În etapa actuală s-a ajuns la memorarea a.50 de cuvinte și expresii pe noapte. Blisnicenko consideră, însă, că se va putea ajunge la 200 sau chiar 400, respectiv vocabularul anual de limbă străină al unui elev din clasa a VIII-a. Evident, hipnopedia nu se va limita numai la studiul limbilor străine. Primele încercări cu formule matematice, date și noțiuni tehnice lasă să se întrevadă că și matematicile, chimia, fizica și alte domenii vor putea fi învățate sau aprofundate prin această metodă. Ceea ce nu înseamnă, totuși, că vom ajunge să ne culcăm pe o ureche și să ne trezim dimineața savanți. Hipnopedia poate degreva, însă, mințile omenească de cea mai dificilă muncă: preluarea și memorarea informațiilor. Cu alte cuvinte n-am mai fi nevoiți să „tocim”. Nu vom putea fi însă scutiți să învățăm a gândi logic, a stabili raporturile dintre cunoștințele noastre, a analiza și a sintetiza, așa încît hipnopedia nu va înlocui metodele pedagogice clasice, ci le va completa. Munca profesorilor va deveni mai productivă, dar nicidecum inutilă.

În așteptarea magnetofonelor speciale complet automate și a benzilor înregistrate pentru învățămîntul hipnopedic — a căror producție nu va mai întîrzia mult, după părerea lui Blisnicenko —, trebuie să continuăm deci cu perseverență studiile, dat fiind că timpul pierdut nu se mai recuperează nici măcar în somnul hipnopedic!

Laboratorul de fonetică experimentală din Kiev: se determină caracteristicile acustice optime ale unei limbi vorbite (în speță limba engleză) pentru a putea transmite apoi informația în timpul somnului.

ani o opri agitată: „Dar ăsta e... ăsta e visul meu!”. N-au mai avut timp să continue discuția căci au fost duse fiecare într-altă cameră, unde au relatat amănunțit viața revoluționarului rus. Două din fete credeau că le-a povestit-o dr. Levin în mașină; a treia dădu din umeri: nu știa „cum îi venise în minte”.

Această experiență s-a desfășurat în

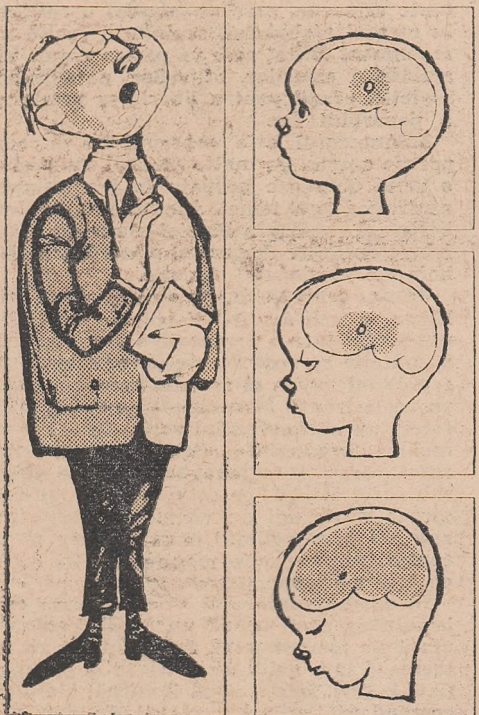
somn. Aflînd că excitațiile mecanice sau electrice aplicate unui subiect în timpul somnului i se imprimă în memorie, cercetătorul a conchis că același lucru trebuie să se întîmple și cu cuvîntul vorbit, care este tot un excitant, deși mult mai complicat. Prima experiență a însemnat însă un eșec total. Blisnicenko și-a dat atunci seama că trebuie să studieze mai întîi stimulul însuși — cuvîntul vorbit —, raportul dintre cuvînt și gîndire, fiziologia percepției cuvîntului. Ajuns șeful Laboratorului de fonetică experimentală de pe lîngă Institutul de lingvistică al Academiei de Științe din Kiev, el a elaborat în 13 ani baza fonetică a experiențelor ulterioare, stabilind condițiile în care subiectul aude mai bine și-și însușește cele auzite, ca și caracteristicile acustice optime pentru perceperea cuvîntului vorbit.

Blisnicenko a rămas totuși prudent și a reluat experiențele la locuința doctoriței Galina Pustogorova, subiect voluntar. Examinată la catedra de limbă engleză a Universității din Kiev după 28 nopți de „curs”, ea a fost asimilată unui absolvent al anului I; poseda deci cunoștințele corespunzătoare unui curs universitar de 120 ore.

Între timp soseau vești și din străinătate: salariatiții unui birou de informații al poștei americane reușiseră să învețe în 10 nopți numele și amplasamentul tuturor străzilor din New York; obligat să înlocuiască un coleg bolnav, un cîntăreț de operă își însușise într-o noapte rolul respectiv în italianește.

Blisnicenko vroia însă mai mult. El căuta să găsească mijloacele de aplicare în masă a metodei, modalitatea de „antrenament” pentru ca fiecare om să ajungă să perceapă cuvintele în timpul somnului, fără a recurge în prealabil la autosugestie sau hipnoză, considerate indispensabile de alți autori.

Iată cum decurge o lecție în colectiv organizată de Blisnicenko. În fiecare cameră se află 5—6 paturi cu cîte un difuzor pe măsura de noapte și un microfon atîrnînd din tavan. Într-o încăpere alăturată se află

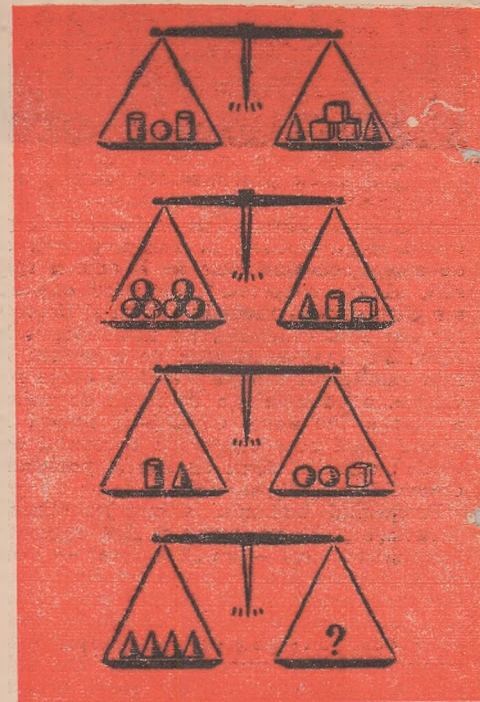

O lecție plictisitoare poate să „obosească” focarul de excitație din analizatorul acustic, creînd o zonă de inhibiție care sfîrșește prin a cuprinde tot creierul și a adormi auditoriul.

Exercițiu logic

Priviți cu atenție primele trei balanțe în echilibru perfect după care răspundeți: 1) Ce și cîte figuri de același fel trebuie să așezați pe talgerul drept al ultimei balanțe așa încît echilibrul să fie menținut și 2) Care e numărul cel mai mic de figuri diferite, egale în greutate cu cele patru conuri?

Pentru a răspunde la cele două întrebări nu e nevoie de cunoștințe matematice ci de gândire logică. Controlați rezultatul în pag. 12.

METEOROLOGIE

Radarul contra grindinii

Din toate timpurile unul din dușmanii naturali cu care a avut de luptat omul pentru „a-și asigura existența a fost grindina. Astăzi, forțele distrugătoare ale naturii sînt combătute în mod eficient, pe baza unor principii științifice. Se știe astfel, că pentru a sugruma grindina chiar de la originea ei trebuie să se cunoască principalul focar de formare, care să fie apoi lovit cu mare precizie. Instalațiile radar determină acum înălțimea, direcția și deplasarea norilor de furtună. Apoi intră în acțiune tunurile antiaeriene de 100 mm. Pe linia acestora cercetări au fost produse substanțe chimice capabile de a dizolva boabele de grindină.

Trecînd la aplicarea acestor posibilități, în cursul anului trecut, Serviciul hidrometeorologic din R. S. S. Armeană a înființat servicii speciale înzestrate cu tunuri, muniție contra grindinii și personal de deservire calificat. Ele apără 600 000 hectare de viță de vie, una din principalele bogății ale Armeniei.

INVENȚII

Energie... din cer

Așa cum s-a mai anunțat, inginerii sovietici intenționează să realizeze niște centrale eoliene de un tip deosebit. Nu va mai fi vorba, ca până acum, de folosirea vânturilor de la baza atmosferei ci de curenții aerieni din tropopauză, stratul atmosferic aflat la 10—12 kilometri altitudine. Acești curenți se prezintă ca niște vânturi constante a căror viteză variază între 25 și 30 de metri pe secundă; ei transportă o energie de 2.000 de ori mai mare decât aceea a vânturilor ce circula la baza atmosferei.

Cum va arăta o astfel de viitoare centrală eoliană? Ea nu va mai avea aspectul unui turn, ci se va prezenta ca un aeroxostat a cărui misiune va fi de a menține în zona desprinsă care am vorbit mai sus, extrem de bogată în energie, cele 30 de tone de material ce vor alcătui stația eoliană. Intregul ansamblu va fi legat de sol prin cabluri foarte rezistente.

Calculul inginerilor sovietici arată că fabricarea noului tip de centrală electrică eoliană, montat în serie, ar permite producerea unei energii de cinci sau șase ori mai ieftină decât cea produsă actualmente de centralele eoliene obișnuite.

Împotriva zgomotului

Laboratorul pentru studiul zgomotelor, vibrațiilor și ultrasunetelor, înființat acum doi ani printr-o hotărâre a Consiliului central al sindicatelor din Uniunea Sovietică, a trecut recent în revistă diversele procedee de luptă împotriva zgomotelor experimentate în U.R.S.S. și în alte țări.

Tehnicienii acestui laborator au arătat cu acest prilej că au construit mai multe tipuri de căști foarte eficiente, dintre care unele asigură o protecție sigură a muncitorilor împotriva sunetelor de frecvență

joasă și medie iar altele împotriva zgomotelor de înaltă frecvență. Mijloacele de protecție individuală aflate acum în funcțiune merg de la vată până la receptorii cu inversori de fază. Aceste din urmă aparate amortizează sunetele prin emiteria unui sunet de fază opusă.

Specialiștii sovietici nu se declară, însă, satisfăcuți cu cele realizate. Desigur, într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat, proiectanții vor izbuti să fabriceze mașini care să lucreze fără zgomot. Până atunci, consfătuirea tehnicienilor ațșași pe lângă laboratorul amintit mai sus a hotărât ca absolut necesar construirea în serie a aparatelor de protecție individuală pentru muncitorii din cazangerii, ateliere în care se încearcă motoare și pentru cei care lucrează cu ciocane pneumatice.

Încă în acest an, fabrica de jucării metalice „Sciors” din Moscova va produce 30.000 de aparate antizgomot.

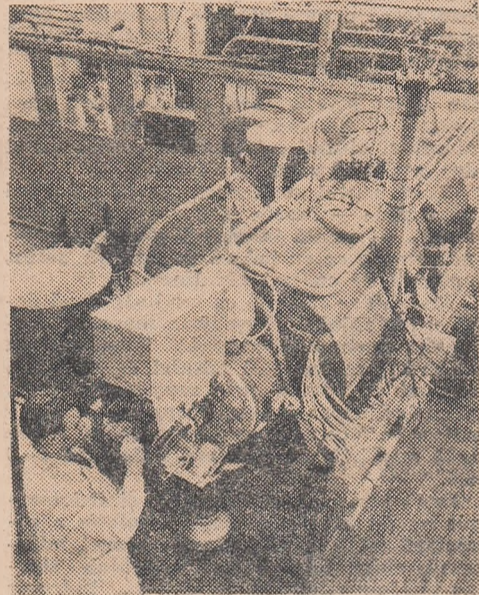
FIZICĂ NUCLEARĂ

Cea mai răspândită stare a materiei

În viața de toate zilele venim des în contact cu cele trei stări obișnuite sub care ni se înfățișează materia: starea gazoasă, starea lichidă și cea solidă. La scara Universului, însă, aceste stări nu sînt decît o excepție: în Univers cea mai răspândită stare a materiei este plasma.

Miliarde de stele din galaxii, nebuloase, gazul interstelar sînt alcătuite din plasmă. Pentru a o defini în mod aproximativ, plasma este un gaz constituit din particule încărcate cu sarcină electrică negativă și pozitivă, adică un gaz alcătuit din electroni și ioni pozitivi.

Datorită acestor sarcini electrice separate, plasma se deosebește radical de starea gazoasă obișnuită a materiei, alcătuită din atomi sau molecule neutre din punct de vedere electric. Supunind plasma unui cîmp magnetic exterior, particulele ce intră în componența ei li se imprimă o mișcare ordonată pe o elice, ceea ce nu se întâmplă atunci cînd se aplică un cîmp magnetic unui gaz obișnuit. Și încă o deosebire. Un gaz obișnuit poate fi menținut într-un volum determinat cu ajutorul unui recipient închis. Pentru a menține, însă, plasma în condițiile noastre terestre, nici

Fizicienii de la Institutul de fizică atomică „I. V. Kurchatov” studiază la instalația „PR-2” însușirile fizice ale plasmei.

un recipient, oricît de bine închis, n-ar putea fi de vreun folos. Venind în contact cu pereții, sarcinile electrice se recombina pe loc și starea de plasmă dispăre. Pentru a o menține sînt necesare cîmpuri magnetice de o configurație specială, jucînd rolul unei capcane care să împiedice contactul plasmei cu pereții.

În natură ne întîlnim uneori cu starea de plasmă a materiei. În timpul furtunilor însoțite de descărcări electrice intense se întîmplă să ia naștere așa-numitele fulgere globulare, care seamănă cu niște mingi de foc. Strălucirea lor se stinge uneori treptat, atunci cînd recombinația sarcinilor din plasmă se face lent, sau brusc, printr-o explozie, atunci cînd fulgerul global vine în contact cu vreun obiect de pe suprafața pămîntului.

Dar și auroarele boreale sînt o manifestare a stării de plasmă. Ele apar în urma ionizărilor intense din straturile superioare ale atmosferei, pricinuite de fluxurile intense de particule emise de Soare.

Plasma este astăzi cercetată în mod susținut în laboratoare, datorită perspectivei lor ce se conturează în direcția producerii controlate a energiei termonucleare.

Intr-adevăr, prin încălzirea deuteriului gazos la cîteva sute de milioane de grade se imprimă deutoniilor (nucleelor atomilor de deuteriu) o viteză care le permite să-și învingă cîmpurile reciproce de repulsie electrostatică și să se apropie deajuns de mult pentru a da naștere unei reacții nucleare. În această reacție se sintetizează un nucleu mai greu, heliu 3 sau heliu 4, și se eliberează o cantitate de energie care întrece cu mult energia pe care o cheltuim pentru încălzirea atomilor din plasmă. În momentul cînd se va putea realiza această idee pe scară industrială, omeneirea va avea la dispoziție un izvor, practic nesecat, de energie.

Principiul pe care se bazează în momentul de față cercetările în domeniul reacțiilor termonucleare este așa-numita compresie adiatică a plasmei. Cu ajutorul unor configurații complicate de cîmpuri magnetice variabile în timp se încearcă a se realiza o comprimare axială a plasmei în cursul căreia, datorită unei de șoc care se formează, apare o creștere considerabilă

a temperaturii. În cazul cînd cîmpurile magnetice realizează o capcană ideală, plasma nu schimbă căldura cu exteriorul și își menține temperatura înaltă favorabilă reacțiilor termonucleare. Un puternic obstacol îl constituie, însă, diversele instabilități care fac ca în scurt timp plasma să vină în contact cu o porțiune din peretele tubului de descărcare, cedînd instantaneu mediului exterior imensa cantitate de căldură pe care a înmagazinat-o. În ultimul timp un progres important a fost realizat în lupta cu diferitele tipuri de instabilități care apar la compresia plasmei. Nu de mult, academicianul sovietic L. Arțimovici a comunicat obținerea unei plasme stabile pe o durată de o sutime de secundă. Densitatea de particule din plasmă a atins valoarea de cîteva zeci de miliarde într-un centimetru cub, iar temperatura realizată a fost de 60 de milioane de grade, o temperatură pe drept cuvînt stelară. Această realizare marchează un mare pas înainte, confirmînd optimismul manifestat cu cîțiva ani în urmă în legătură cu această direcție de cercetări. Și totuși, o cale anevoioasă ne mai desparte încă de realizarea practică a energiei termonucleare, înfrucit densitatea particulelor din plasmă și durata de stabilitate trebuie sporite cu cîteva ordine de mărime. Se consideră că zona de interes practic este aceea pentru care produsul dintre numărul de particule pe cm^3 și durata de stabilitate în secunde

GEOLOGIE

Soarele subpămîntean

Institutul de geologie al Academiei de Științe a U.R.S.S. a alcătuit o hartă neobișnuită a Uniunii Sovietice; harta cuprinde mările fierbinți ascunse de natură sub pămînt. Unele din ele sînt de-a dreptul uimitoare prin dimensiunile lor. Așa e, de pildă, oceanul subteran din Siberia apuseană care se întinde pe o suprafață de aproape trei milioane de kilometri pătrați. Mări cu apă clocotită se mai află și în Turkmenia, Ucraina, Kamceatka, Kazahstan, Caucaz, Cuban etc.

Energia acestor ape este cvasi nesecată. În momentul de față rezervele de căldură

listii visează la un viitor mai îndepărtat al acestor bogății ale naturii. Pînă în temelia centralei geotermice de la Paujetka ei se gîndesc și la vremea cînd, în tundra înghețată, ar putea prinde viață prima arteră de oțel în care ar pulsa sîngele fierbinte al pămîntului.

Exploatarea apelor termale este mai rentabilă decît arderea țiteiului sau cărbunelui. Experiența arată că investițiile făcute cu construirea unei instalații geotermice sînt amortizate în trei-patru ani. Sondele cu apă fierbinte funcționează timp de 30 și uneori chiar 40 de ani. Dar și alte

Varză de Kamceatka încălzită de apele fierbinți subpămîntene

subterană explorate atîng, traduse în combustibil convențional, 100 de milioane de tone. Dacă s-ar utiliza zilnic din această bogăție 5 milioane de metri cubi de apă, în 100 de ani s-ar consuma abia doi la sută din totalul rezervelor.

Primul pas, cel mai primitiv, spre folosirea apelor geotermale s-a concretizat în cișmelele cu apă fiartă. Astfel de instalații mai dăinuie pînă astăzi: la periferia orașului Mahacikala din Daghestan există, de pildă, mai multe cișmele cu apă fierbinte adusă din adîncuri de sonde speciale. O sondă aduce zilnic la suprafață 2.000 de metri cubi de apă la temperatura de 63°C.

Mai tîrziu apele geotermale au pătruns în casele oamenilor, au fost folosite la încălzitul serelor și în industrie. Nu peste mult timp, tot la Mahacikala, va începe construcția unei centrale electrice geotermice. Într-altă regiune cu izvoare subterane fierbinți, anume Kamceatka, specia-

calculare vin în sprijinul afirmației de mai sus: un izvor de ape termale de 1.000 metri cubi poate să dea în 24 de ore o cantitate de căldură egală cu aceea obținută din arderea unui vagon de hule. În Kamceatka, energia termală va reduce de zeci de ori costul energiei electrice iar încălzitul locuințelor cu apa adusă prin conducte de la mari adîncimi va costa de 20 de ori mai puțin decît cu sistemul de încălzire existent acum în această regiune.

Viitorul agriculturii din Kamceatka este și el legat într-o măsură de construcțiile geotermice. La Petropavlovsk se va construi astfel un combinat de seră cu o suprafață de 60.000 metri pătrați. De asemenea se vor extinde serele din preajma izvoarelor termale de la Paujetka. În felul acesta, peninsula Kamceatka, ale cărei adîncuri adăpostesc un gigantic cazan cu aburi, va avea din belșug legume și zarzavaturi de tot felul, mai ales mult rîvnitele roșii și castraveți.

M. Petrașcu

Candidat în științe fizico-matematice

TEMĂ DE SEZON

Accidente
mai frecvente iarna

Un glumeț definea iarna ca „anotimpul ortopediștilor”. Gluma are, însă, mai mult decât un simbul de adevăr, deoarece iarna — cu poleiul și ghețușul ei — se produce adesea accidente, mai mult sau mai puțin grave, care necesită intervenția chirurgului ortoped.

Dintre ele, cel mai frecvent întâlnit este entorsa sau răsucitura, provocată de o lovitură ori o mișcare greșită sau bruscă ce pricinuieste o întindere a ligamentelor. Regiunea unde s-a produs entorsa este din primul moment dureroasă, mai ales la mișcare. În regiunea bolnavă, articulația se umflă (tumefiază) repede, deformând regiunea traumatizată și acoperită cu vânătaie (echimoze), din cauza unor rupturi de vase. Accidentul acesta extrem de neplăcut se produce de cele mai multe ori la încheietura gleznei, genunchiului și pumnului.

Tratamentul corect al entorsei presupune, în primul rând, un repaus absolut la pat, comprese reci și aplicarea unei feșe elastice compresive în timpul mersului. În cazul cind entorsa nu cedează repede, câteva ședințe de raze ultracurte, raze infraroșii sau diatermie se dovedesc deseori suficiente pentru a vindeca membrul rănît. În entorsele grave, cu rupturi ligamentare și smulgeri mici osoase, imobilizarea într-un aparat gipsat de mers este obligatorie.

Dacă extremitățile a două oase care alcătuiesc o articulație sînt îndepărtate, tot în urma unei lovituri sau căderi, ieșind din încheietură, înseamnă că ele au suferit o luxație sau scrintitură. Acest accident, mai serios decît entorsa prin urmările sale, se produce mai des la umăr, cot, pumn, degetul mare de la mînă, falca inferioară etc. Spre deosebire de entorsa, unde durerea jenează dar nu împiedică total mișcările, în luxație durerea persistă intens cel puțin în primele ore. Ea îl silitește pe accidentat să-și ferească membrul rănît, să se împotrivesc atingerii acestuia și să-l susțină (atitudine caracteristică în caz de luxație a umărului). Un alt semn caracteristic luxației este poziția fixă, nefirească, a membrului accidentat, specifică pentru fiecare caz în parte. Astfel, în luxația umărului, bolnavul ține brațul îndoit din articulația cotului, cu cotul depărtat de trunchi; în luxația de sold, piciorul bolnav este întors de cele mai multe ori cu vârful înăuntru.

În cazul unui asemenea accident pînă la venirea medicului este interzisă reducerea luxației, deoarece ea ar putea fi asociată cu o fractură. Accidentatul va fi pus în repaus total, cu comprese reci pe locul bolnav. Articulația va fi imobilizată, după

locul unde s-a produs luxația. Astfel, cind luxația este la umăr, brațul va fi imobilizat într-o eșarfă, confecționată dintr-o cîrpă lată, legînd capetele în jurul gîtului și trecînd mîna prin laț. La membrul inferior se vor utiliza două atele, făcute din scindurele, bastoane sau vergele de fier, destul de lungi pentru a imobiliza membrul luxat și înfășurate bine cu cirpe sau cu vată pentru a nu răni membrul. Cele două atele se așează deoparte și de alta a membrului luxat și se înfășoară apoi cu feșe, sfoară, eventual curele, batiste etc. Reducerea luxației nu trebuie făcută decît de un cadru sanitar.

Cind căderea sau lovitura este deosebit de puternică, osul traumatizat se frînge, provocîndu-se o fractură. În cazul cind

ruperea osului este incompletă, nu în toată grosimea și fără curbarea lui, spunem că s-a produs o fisură. Dacă este frînt numai osul, fractura este închisă. Atunci cind ruptura osului cuprinde mușchiul și pielea, fractura este deschisă.

În cazul unei fracturi, pînă la sosirea medicului trebuie combătută de urgență starea de șoc a bolnavului care însoțește ruptura osului și părților moi (durerile mari, spaima, acțiunea frigului) prin calmante. Accidentatul trebuie transportat cu toată grija, pentru a nu-i înrăutăți starea generală și locală. Fracturile deschise se vor bandajona în prealabil cu tinctură de iod și se vor acoperi cu un pansament aseptice. Primul ajutor în caz de fracturi închise constă în imobilizarea regiunii fracturate prin atele, pentru a nu străpunge mușchiul, pielea sau artera prin fragmentele osului fracturat. Înaintea aplicării atelelor, membrul va fi acoperit cu un strat de vată cu scopul de a-l feri de apă-sarea pansamentului.

Pentru imobilizarea brațului fracturat, de pildă, se vor utiliza două atele mai lungi decît distanța dintre umăr și cot. Înaintea aplicării atelelor îndoiți membrul superior la cot. În caz că nu avem la îndemînă atele, membrul superior se imobilizează, legîndu-l de corp iar membrul inferior accidentat — legîndu-l de cel sănătos.

În fractura de coaste, se strînge tare pieptul accidentatului cu o fașă lată sau cu un ceareaf pentru a-l imobiliza.

În fractura de claviculă se așează în axila părții bolnave o bucată groasă de vată sau o cîrpă curată, după care punem brațul într-o eșarfă.

Dr. Anastasi Fedorenko

— Ascultă cum îmi bate inima!
Desen de A. Vaksman

TRATAMENTE
LA DOMICILIU

Baile medicamentoase

Băile medicamentoase se fac la recomandarea medicului, în scop stimulant, calmant, antiseptic etc. Aceste băi sînt recomandate cel mai frecvent copiilor.

BAILE DE MUȘTAR sînt generale cind se bagă tot corpul copilului în apă și parțiale cind se fac numai la picioare.

Cele generale se fac căldicele, la 35°. În apa de baie se introduce un săculeț cu 60 g făină de muștar (muiat în prealabil două minute în apă rece). Baia nu trebuie să dureze mai mult de 5—8 minute. Copilul nu va fi muiat ci fricționat pe corp cu apa de baie.

Băile de muștar parțiale se fac într-un vas cu cîtiva litri de apă în care se introduce un săculeț cu 50 g muștar muiat în prealabil în apă rece. Se introduce picioarele copilului în apa de baie și se țin așa 5 minute.

Băile de muștar sînt revulsive și se întrebuițează în afecțiunile căilor respiratorii.

BAILE DE SARE se fac la o temperatură de 35°. Cantitatea de sare care se adaugă apei este variabilă, de la 15 pînă la 20 g pentru 1 litru de apă, după vîrsta copilului și efectele pe care vrem să le obținem. Durata unei băi trebuie să fie de 10—30 minute. Băile de sare sînt recomandabile în limfism, rahitism, anemie.

BAILE DE TĂRIȚE se administrează în unele boli de piele, în faza de cojire a bolilor infecțioase, în perioada terminală a vîrsăturii de vînt etc. Baia se prepară astfel: 1 kg țărițe se fierbe în 10 litri apă și apoi se varsă în apa de baie. Durata unei băi nu va trece de 15—20 minute.

BAILE DE SCROBEALA se fac înmuind 100—200 g scrobeală într-un litru de apă și vîrsînd amestecul în apa de baie. Se folosește în boli de piele (eczeme, dermatozoz etc.).

BAIA DE FLOARE DE TEI se întrebuițează cu scop calmant la copiii care suferă de insomnie. Se face un ceai cu 100 g floare de tei, care se varsă în apa de baie. Această baie se administrează călduță și se prelungește 15 minute.

BAIA ANTISEPTICĂ este des întrebuițată la copiii care suferă de furunculoză

sau podermite. Ca antiseptice se pot folosi: cloramina, sublimatul corosiv (în soluție de 1 g la 20 l apă), creolina (în porție de două linguri de supă la 10 l apă), permanganatul de potasiu 1 g la 8 l apă etc.

Aceste băi medicamentoase au indicațiile lor precise și nu trebuie aplicate decît la indicația medicului, care va preciza atît durata unei băi cît și numărul lor.

Dr. P. S. Anohin

LEXICON MEDICAL

Torticolisul

Sub numele de torticolis se înțelege o atitudine caracteristică a capului și gîtului, produsă în urma unei dezvoltări asimetriche sau a unei contracții a mușchiiului gîtului, sterno-cleido-mastoidianul. Acest mușchi este alcătuit din trei fascicule ale căror tendoane se inseră pe osul stern, pe claviculă și pe apofiza mastoidă.

Datorită acestei dispoziții particulare a fasciculelor sale, contracția mușchiiului sterno-cleido-mastoidian obligă capul să adopte o poziție anormală, vicioasă, aplecîndu-se spre unul din umeri, datorită devierii laterale a gîtului.

Torticolisul poate fi congenital, ca urmare a răsucirii gîtului copilului în timpul nașterii. Alteori, această afecțiune este dobîndită ca urmare a unor cicatrici vicioase ale pielii gîtului după arsuri sau adenoflegmoane, sau a paralizii postpoliomielitice. În fine, o posibilitate frecventă este aceea a unui atac de reumatism care a prins mușchii gîtului. În acest caz, capul este înclinat de partea mușchiiului bolnav; ceafa este și ea deviată de partea afectată, iar bărbia este întoarsă către umărul opus leziunii și ridicată în sus sau coborîtă. Mușchiiul gîtului este scurtat, contractat și dur, așa încît gîtul pare mult lățit.

Tratamentul medical al acestei afecțiuni musculare — foarte dureroasă și deformantă — constă în masaj, gimnastică, ionogalvanizare cu iodură de potasiu, solux, aplicații de curenți din dinamici.

Masajul se execută cu unul sau două degete, înglobînd în suprafața masată și regiunea contractată a gîtului. După ședința de masaj se fac 4—5 mișcări de rotație a capului cu bărbia spre mușchiiul bolnav, și cu înclinarea capului înspre umărul sănătos. Se face apoi un nou masaj și se repetă mișcările de gimnastică de încă 4—5 ori.

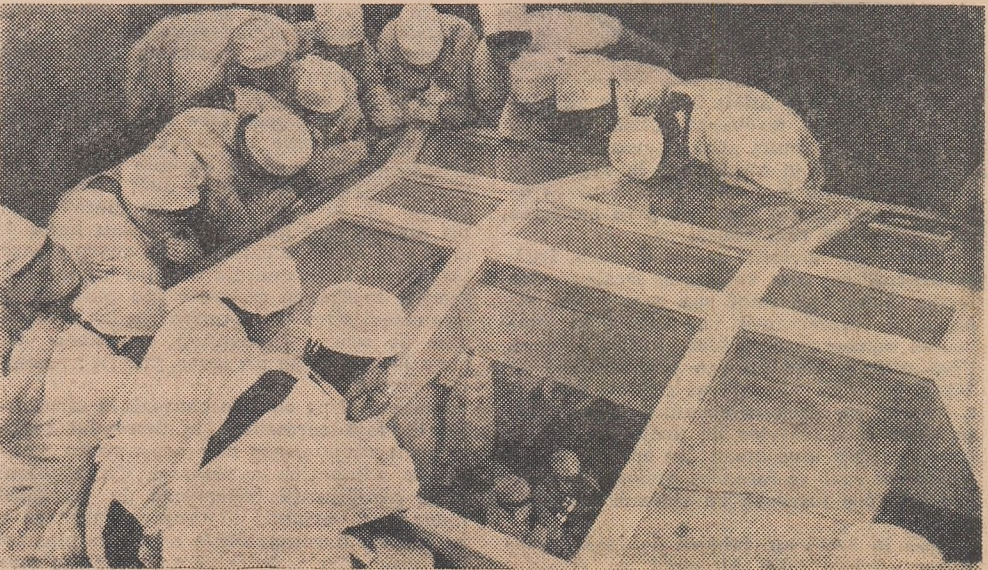
Dacă tratamentul ortopedic și fizioterapie nu dă rezultate, singura soluție a corectării torticolisului rămîne atunci intervenția chirurgicală asupra mușchiiului sterno-cleido-mastoidian, menită să îndrepte poziția vicioasă a capului.

Dr. Boris Șiarțfeld

LA ORDINEA ZILEI

ȘI INIMA POATE FI ÎNLOCUITĂ...

Cel puțin așa speră unele publicații medicale, emițînd diverse ipoteze cu privire la posibilitățile tehnice de înlocuire a unei inimi bolnave cu una sănătoasă. Temeiurile acestei aprecieri optimiste le oferă cercetările experimentale care se desfășoară actualmente în diferite țări, îndreptate în trei direcții: fie o inimă ajutătoare care să exercite o acțiune de pompare asemănătoare celei naturale, și care să fie conectată organismului; fie o inimă artificială de metal sau material plastic și conținînd baterii, menită să înlocuiască „inima naturală” fie, în fine, o a treia posibilitate, transplantarea de inimi de la persoane decedate, imediat după decesul acestora, cind inima nu și-a pierdut încă proprietățile sale histologice și fiziologice.

Invățămint medical

Poșta medicului

STEPAN EUGENIA-Reșița: Operațiile despre care ne scrieți se fac într-adevăr la clinica amintită de dv. Nu intră însă în competența noastră de a vă facilita internarea în spital pentru intervenția chirurgicală pe care o necesitați. Vă recomandăm a vă adresa Spitalului de ochi Nr. 22 din București, singurul în drept de a aviza pentru tratamentul ce-l solicitați.

MHAI COTENESCU-Cimpulung (Muscel): Singurul lucru pe care vi-l putem spune și noi este că într-adevăr medicamentul despre care ne scrieți are o bună reputație. În țara noastră nu a fost încă experimentat și importat, astfel încît nu rămîne decît să vi-l procurați dv.

VOINESCU A. GH.-Lăpușata (Horezu): Pentru precizarea diagnosticului afecțiunii nazale de care suferiți trebuie să vă adresați mai întîi policlinicii raionale, prin trimiterea pe care v-o face medicul dv. de circumscripție. Numai dacă medicul specialist O.R.L. nu se va putea lămuri, veți ajunge, cu ajutorul lui, la o clinică universitară. Nu credem că e nevoie să faceți „saltul” pe care îl doriți fiind convingiți că problema va putea fi rezolvată și la nivel raional.

MIRCEA DRUȘAN-Fintinele (Arad): Vă recomandăm Benactizin (Nervatil) 2—3 tablete pe zi. Doza poate fi crescută la nevoie pînă la 6 tablete pe zi, sub supravegherea medicală. Puteți face, de asemenea, concomitent, o serie de 12 fiole stricnină sulfurică, fiole de 2 mg.

MĂRIUCA DUMITRESCU-București: Ascaridul (Hexiocaps) are acțiune vermucidă, nu vermifugă, omorînd viermii fără o excitație anterioară, ceea ce reduce incidența fenomenelor reflexe datorită ascarizilor. Nematoctonul (Vermicid) produce paralizia viermilor și pierderea sensibilității lor, fiind din acest punct de vedere inferior Ascaridului și necesitînd un purgativ după fiecare 3—4 prize.

CATANA M.-Com. Lunca (T. Măgurele): 1) Un bun dezinfectant și corector al secreției nazale este Fedrocaina în care veți dizolva 8 (opt) fiole de Hidrocortizon. Puneți în nas de 3 ori pe zi 3—4 picături. 2) Celălalt medicament este într-adevăr contraindicat în boala dv.

BLĂNARU E.-Iași: Ne bucură că aplicînd sfaturile pe care vi le-am dat ați obținut rezultate pozitive. Sperăm că și de astă dată să vă fim de folos. 1) Încercați un tratament general cu Gerovital H 3, serii de 12 injecții pe lună, asociat cu o pomadă locală cu Hidrocortizon (Rp. Hidrocortizon 5 fiole + Lanolină 8 g + Vaselină 2 g). 2) Pentru cealaltă problemă considerăm necesară în primul rînd fortificarea sistemului nervos, la vîrsta dv. neputînd fi vorba decît de o nevroză, surmenaj, neîncredere în posibilitățile proprii, trac în urma unui eșec sau a unor tulburări psihice, abuzului, fricii, dezgustului, alcoolului, abstenenței prelungite sau lipsei de experiență. La nevoie utilizați preparate hormonale de tip Madiol, Testosteron etc., cu avizul medicului dv. curant.

N.R.: Răspunsurile la rubrica „Poșta medicului” se dau în ordinea primirii scrisorilor. În cazuri excepționale, cei care doresc să li se răspundă direct prin poștă sînt rugați să anexeze timbrele pentru francarea adresei de răspuns. Răspunsurile în revistă au însă prioritate asupra celor prin poștă.

IRAK

Pe malurile Tigrlui

În ultimii doi ani Bagdadul s-a schimbat prea puțin. Totuși semnele unor înnoiri se fac simțite și aici. Primul lucru care m-a izbit când am ieșit pe străzile capitalei irakiene a fost lipsa sarifelor — colibe dărăpănate din lut cu acoperișuri din ramuri de palmier, fără apă curentă și lumină electrică, care se întindeau pînă în centrul orașului. Ele adăposteau, bineînțeles, sărăcimea — zeci de mii de șomeri, muncitori cu salarii mici și țărani care părăsiseră satele din pricina mizeriei și a samavolniciei moșierilor.

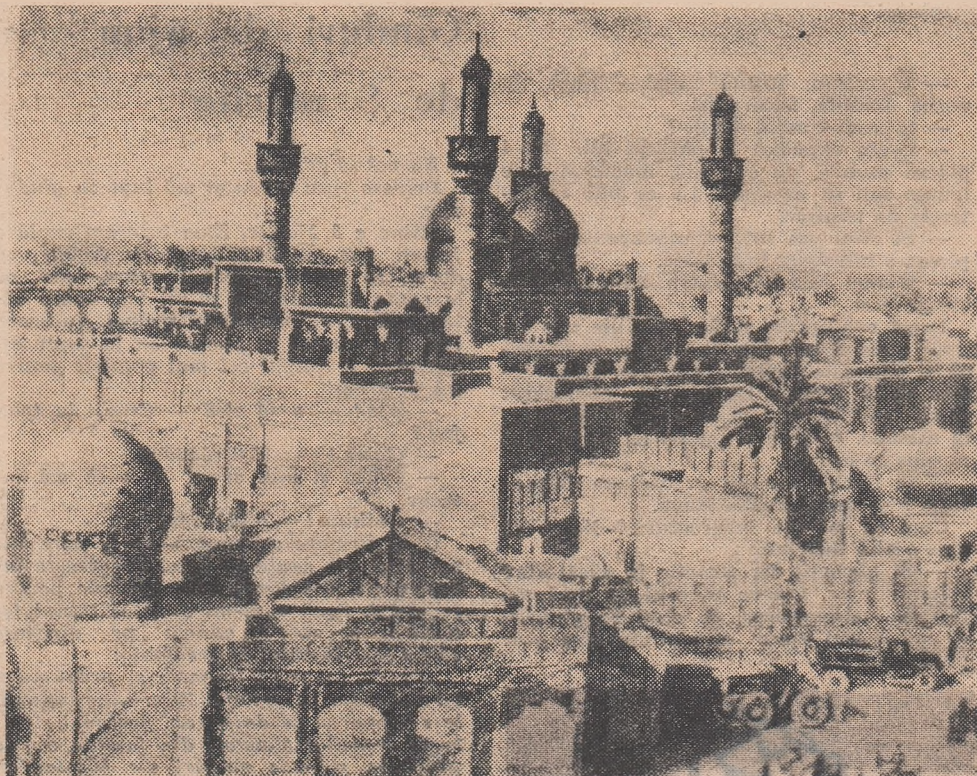
Acum, sarifele au dispărut aproape cu desăvîrșire. Unii locatari au căpătat pămînt și s-au întors în sate, alții au fost mutați în afara orașului unde așteaptă să li se dea de lucru, iar o altă categorie s-a instalat în locuințe noi. În Irak nu e chiar atât de simplu să capeți de lucru deși în ultima vreme au intrat în funcțiune mai multe întreprinderi noi.

În general, economia țării se dezvoltă încet. În cercurile guvernamentale e răspîndită ideea că înapoierea poate fi lichidată cu ajutorul planului pe cinci ani a cărui realizare începe anul acesta. Planul prevede investiții mari de capital în indus-

în momentul de față în alte țări arabe, ca R.A.U. și Algeria, se fac simțite astfel și în Irak.

În cele cinci zile petrecute la Bagdad m-am întâlnit cu membri ai guvernului, cu funcționari, ziariști și reprezentanți ai Uniunii socialiste arabe. Discuțiile au abordat un cerc larg de probleme. Cu acest prilej am aflat că situația din țară se deosebește mult de aceea de după lovitura din februarie 1963, cînd opera așa-numită „gardă națională” și era în floare anti-comunismul. Dar chiar în același an, în noiembrie, aripa extremistă „Baas” a fost înlăturată de la putere, „garda națională” a fost dizolvată iar mulți membri ai ei au fost arestați. A urmat apoi o îmbunătățire treptată a situației.

O mare îngrijorare provoacă, însă, situația din nordul Irakului. Deși a trecut un an de la încheierea armistițiului și încetarea focului problema kurdă n-a fost încă rezolvată. O seamă de interlocutori au remarcat pe bună dreptate că soluționarea problemei kurde cere multă răbdare și tact. Trebuie mai întii restabilită încrederea kurzilor în guvernul central, subminat din motive bine întemeiate și îndc-

Marea moscheie din Bagdad

trie, agricultură, energetică, încheierea reformei agrare, sporirea numărului de muncitori și ridicarea nivelului de trai. Cheltuielile pentru realizarea planului vor fi acoperite din resurse interne, în special din veniturile obținute de pe urma petrolului, precum și de creditele acordate de alte țări.

Hotărîrea guvernului de a naționaliza băncile, societățile de asigurări și un număr de întreprinderi a fost apreciată în Irak ca o măsură pozitivă. Așa cum a arătat o declarație oficială, acest pas a avut drept scop consolidarea sectorului de stat și sporirea veniturilor păturilor muncitoare ale populației. O parte din beneficiile realizate de întreprinderile naționalizate va fi repartizată muncitorilor și funcționarilor iar restul va fi vărsat statului. Prefacerile economice care au toc-

plinite toate prevederile acordului de armistițiu, ceea ce pînă acum încă nu s-a făcut.

„Bagdadul este un oraș în care viața începe în faptul zilei și se potolește tîrziu după miezul nopții. Străzile sînt înfestate de șiruri nesfîrșite de automobile. Trotuarele sînt și ele foarte aglomerate. S-ar părea că oamenii care se îngîmădese în fața vitrinelor feerie luminate, a televizorilor din cafenele și a reclamelor de filme străine n-au nici un motiv de îngrijorare. Dar mașinile blindate din preajma radio-difuziunii, a palatului prezidențial și din alte locuri amintesc că pe malurile Tigrlui nu e încă complet liniște.

P. Demcenko

TRINIDAD-TOBAGO

Țara cu colibri

În cele din urmă am zărit o fișie de pămînt.

Echipajul nu-și mai lua ochii de la țărîm. Și pe bună dreptate, căci aveam în urma noastră o călătorie de patru luni în zona tropicală, unde temperatura apei e de aproape treizeci de grade iar aceea a aerului din sala mașinilor de circa șaiszeci de grade. Aveam în urma noastră zeci de dragaje în locuri neexplorate, absolut necunoscute; întîlniri cu monștri marini, Mexicul și Cuba, uraganele „Elena” și „Flora”.

Port of Spain — capitala Republicii Trinidad și Tobago — era ultimul nostru popas. Trebuia să ne aprovizionăm cu

apă și alimente, după care urma să plecăm acasă, la Kaliningrad.

Nava noastră era primul vas sovietic care ancora în portul Trinidadului independent. Am acostat la o milă de țărîm și am privit orașul prin toate binocurile. Centrul, înecat în verdeața parcurilor, era marcat de săgeata unei catedrale, de doi-trei zgîrie nori în care erau instalate, se pare, instituții comerciale și de un turn din piatră roșie care împodobește o construcție pretențioasă. Din centru se ramificau pe coline, aidoma unor aripi, căsuțe fără etaj și cu terase acoperite. Ceva mai sus, prin verdeața deasă și înculcită, se zăreau porțiuni de șosea șer-

puită. Pe fundalul unui cer fierbinte, albastru-cenușiu, se zburleau pămătufulile palmierilor iar în curmătura unei coline scilipea oglinda concavă a unei uriașe antene radar.

...În cea de-a treia călătorie peste ocean, Cristofor Columb a zărit — la un moment dat — la orizont trei coline. Era pe la sfîrșitul lui iunie, în săptămîna Sfinței treimi din anul 1498. Această triplă coincidență a fost socotită de Columb un semn ceresc, drept care a botezat insula Trinidad, ceea ce în spaniolă înseamnă Sfința treime. De altfel, colonialiștii spanioli, puternic înlîruiri de mitologia catolică, nu se remarcă în genere printr-o imaginație prea bogată. Cînd vedeau un pămînt nou cercetau calendarul și botezau pămîntul respectiv cu numele sfințului din ziua aceea. Așa se explică existența în America Latină a atîtor localități cu numele de Santiago, Dominic și Fernando.

Indienii aruakă, stăpîni de drept ai insulei, o numeau Ieru — țara cu colibri. Mici cît un fluture, aceste păsărele zgolbi, cu pene roșii verzi și aripi de străvezii, trăiau în mare număr în insulă. În cele patru secole și jumătate de dominație colonială indienii au fost aproape exterminați. Și aceeași soartă i-ar fi așteptat, probabil, și pe colibri, ale căror pene erau o podoabă la modă pentru pălăriile elegantele europene, dacă n-ar fi fost adoptată o lege specială pentru protejarea minusculului păsărele.

Cînd, după trei secole de stăpînire spaniolă, insula a trecut în mîinile englezilor, ea avea șaptesprezece mii de locuitori, dintre care numai o mie erau indieni. Aceștia erau niște oameni „ciudați”: preferaseră moartea sclaviei. De aceea, pentru lucrarea plantațiilor de trestie de zahăr, cafea, cacao și pentru recoltarea portocalelor și a nucilor de cocos plantatorii au trebuit să aducă sclavi din Africa. De ficcare alb reveneau astfel cinci sclavi negri. Dar și africanii muriau cu miile. Atunci au început să fie aduși culi indieni și mai ales chinezi, mai rezistenți și mai puțin pretențioși. Negustorii de sclavi dădeau trei negri pentru un cul chinez iar pentru un negru patru indieni băștinași.

Urmașii sclavilor africani și ai pînășiilor chinezi și indieni alcătuiesc acum optzeci la sută din populația Republicii Trinidad și Tobago.

...Ne plimbăm prin Port of Spain. Sîntem puțin amețiți de căldură, de mulțimea culorilor și din pricină că pășim, în sfîrșit, pe pămînt.

Îeșim pe o stradă comercială aglomerată și zgomotoasă. Vitrinele și trotuarele sînt ferite de soare fierbînti ale soarelui de balcoane. Fețele și brațele tucurii ale locuitorilor contrastează puternic cu hainele lor colorate. Spre deosebire de Cuba, unde e la modă îmbrăcămintea strînsă pe corp, femeile din Trinidad poartă rochi și bluze largi și ușoare. Albul predomină, atît în îmbrăcămintea cît și la mașini. Slujnicele cară pachete pe cap cu aceeași ușurință cu care gospodinele noastre duc plasa în mînă. Polițiștii arămii, în șorturi și căști, dirijează, plini de importanță, circulația.

Din toate părțile ne învăluie arome, arome necunoscute: dulcele, picante și iuți. Ne sucim gîtul, privim jur-împrejur și adulmecăm. Ce mirosuri să fie? Havana veche, de pildă, este îmbibată toată de aroma de cafea și țigări, de mirosul emanat de apele de scurgere și de gazele autobuzelor care duduie chiar sub ferestrele caselor.

Mai întii cumpărăm țigări, căci de o săptămîină fiecare țigară era fumată pe vas de cîte trei inși. Prima cumpăratură aduce cu ea și prima descoperire; aroma dulceagă care răzbate din balcoane, birouri și birturi este dată de țigările foarte aromate.

Lîngă o tarabă cu cuțite, ceasuri și brățări, sîntem imbițați, ba chiar asaltați de vînzători. Magazinele din Trinidad sînt pline de tot felul de mărfuri, de la televizoare pînă la costume de baie, deși multe sînt demodate. Un singur lucru nu au însă: cumpărători.

La un moment dat cotim spre stînga și intrăm pe o străduță liniștită. Așezată de-a dreptul pe trotuar se află o tarabă cu șocolată, gumă de mestecat și pachete de ceai. În spatele ei, trei mășuțe șchioape. Un tînar negru cu ochelari mîncîncă un sandwich și soarbe încet dintr-o ceașcă de lapte.

Ne așezăm și noi la o măsuță. În timp ce carnea pentru sandwichurile noastre e încălzită pe un grătar mic, mai facem cîteva „descoperiri”: aroma amărui vine de la uleiul de cocos iar cea înțepătoare, amețitoare de la mingile galbui de grape-fruît și de la bananele groase cît degetul.

...După patru zile de liniște puntea începe iar să duduie sub picioare. În amurg, ieșim în largul Atlanticului. Ne îndreptăm spre Gibraltar. Ne așteaptă cincisprezece zile de singurătate: numai valuri și stele, soare și noi. Înaintea noastră se întinde oceanul nemărginit. Avem foarte puțină apă potabilă. Dar sîntem fericiți, plecăm spre casă.

Radi Fiș

NORVEGIA

Primele semne ale primăverii

În văile din munții Norvegiei vor mai putea fi întîlniți multă vreme schiori dar în fiorduri se și simte venirea primăverii. Datorită curențului cald Gulfstream, ele nu îngheață niciodată. Iarna, miraculoasele golfuri picotese mohorîte sub stîncile abrupte care le apără împotriva vînturilor puternice dar cînd primele raze ale soarelui de primăvară cad pe oglinda lueie a apei, fiordurile încep să scilipească ca argintul topit.

Primele semne ale primăverii, e adevărat foarte timide, se fac simțite și în capitala Norvegiei, pe Drammensveien, o stradă lungă și întortocheată, ca mai toate străzile din Oslo, unde se înalță noua clădire cu cincisprezece etaje a celui mai mare concern din țară, „Norsk Hydro”. Colosul din sticlă și oțel e ca o provocare aruncată construcțiilor joase de piatră din oraș. Iar în apropiere, într-un vechi parc, se află palatul regal.

Pe strada Karl Juhann, artera centrală din Oslo, întotdeauna foarte animată, e concentrată nu numai viața culturală și comercială a țării ci și cea politică. Aici se află clădirea Storting-ului, o construcție durată din cărămidă galbuie care seamănă cu un vechi castel. Zilnic, pe treptele ei abrupte urcă parlamentarii. Anul acesta e un an deosebit pentru Storting, căci vor avea loc alegeri, care încă de pe acum își pun amprenta pe discursurile parlamentare.

În partea dinspre apus a orașului, pe mica peninsulă Bûgdey, se află un muzeu care ocupă primul loc în Norvegia prin numărul vizitatorilor. Explicația e simplă: principalul exponat îl constituie nouă birne legate între ele dar care, în 1947, timp de 101 zile au purtat pe apele Pacificului pe cei șase membri ai celebrei expediții cunoscută sub numele de „Kon-Tiki”. Tot aici se află și faimoasa ambarcațiune „Fram” a lui Nansen, care a întreprins curse temerare în apele Arciciei.

Nu demult, pluta „Kon-Tiki” a fost instalată într-o clădire frumoasă dar modestă din beton, lemn și sticlă, construită special pentru ea. Cine dorește să vadă locuitorii mării, care au însoțit pluta în neobișnuită cursă, coboară niște trepte și ajunge în împărăția lor. „Kon-Tiki” e așezată de tavan iar dedesubt „inoată” rechini feroși, piloți sprintari și cel mai mare pește din lume: rechinul balenă.

Statuiete din insula Paștelui

În niște rafturi sînt expuse o parte din materialele legate de trecutul insulei Paștelui și al locuitorilor ei, aduse de expediția organizată în 1955—1956. Muzeul are și o bibliotecă bogată, precum și o mică încăpere în care locuiește și lucrează Thor Heyerdahl cînd vine la Oslo...

A. Petrov

DE PRETUTINDENI

După cum se vede, pe Pământ e mai greu decât în Cosmos... În spațiile siderale, Iuri Gagarin și Valeri Bikovski n-au avut nici o pană de rachetă. Pe când terestra „Volga” le joacă renghiuri

Sesam, deschide-te!

Cele peste opt zile și nopți — în total 198 de ore — petrecute într-o veritabilă împărăție subpământeană a Gruziei au marcat un nou record al speologilor. Precedentul aparținuse cercetătorilor subterani ai Crimeei, care au petrecut sub pământ 128 de ore fără întrerupere. Dar această performanță e doar un amănunt al interesantei expediții gruzine, al cărei scop principal a fost valorificarea în scopuri turistice a feeriei lumi subpământene din preajma Anakopului.

Grotele și lacurile se întind pe o distanță de aproape 1,5 km. Natura s-a îngrijit să le împodobească cu mult rafinament. Deși învecinate, nici o grotă nu seamănă cu cealaltă: impunătoare ca niște catedrale gotice sau sobre ca templele antice, înzorzonate în stil „rococo” sau dăltuite în manieră abstracționistă. Intervenția oamenilor va fi neînsemnată în comparație cu munca titanică a naturii într-un răstimp de aproape două milioane de ani. Ei vor avea de amenajat căile de acces și de pus în valoare, prin jocuri de lumini, neasemuita frumusețe a stalactitelor și stalagmitelor.

Înainte ca Sesam să-și deschidă porțile în fața turiștilor din toate țările, împărăția lui poate fi admirată pe cei 1500 de metri de peliculă color realizați de un studiu gruzin.

Tribul tiranelor

Mai există femei care se socot stăpâne atotputernice ale bărbaților? Desigur, și încă multe și pretutindeni. Dar există bărbați care acceptă fără să cricnească această stare de subordonare totală? Da, dar puțini și numai într-o anumită regiune din Malaezia. Într-acolo a pornit, într-o bună zi, ziarista O. Fallaci ale cărei însemnări le reproducem după „Nedelea” în speranța că alți femeile cit și bărbații vor avea ceva de învățat...

Automobilul nostru înaintează de-a lungul plantațiilor de cauciu. Pe lângă copaci rotesc bărbați, umplind cu latex niște rezervoare uriașe. Aflăm, de la șoferul nostru malayez, că sînt soții femeilor-tirane despre care el însuși știe puține lucruri, după cum știe despre femei în general că sînt făcute pentru a purta de grijă bărbaților. Dar în tribul femeilor-tirane rîndu-iile sînt cele de pe vremea matriarhatului. Pământul e proprietatea femeilor și se moștenește numai de către copiii de sex feminin; soții locuiesc într-o așezare separată, împreună cu tații lor.

Femeile tirane locuiesc în junglă, dar destul de aproape de celelalte așezări ome-nesți pe care le vizitează o dată pe an, cînd se duc la dentist. Și asta nu pentru că ar avea dantura proastă, ci pentru a-și împodobi gura cu dinții de aur, în care își investesc cîștigul anual rezultat din vânzarea mărfurilor.

Ne oprim în dreptul unei grădini mari, în mijlocul căreia se înalță o construcție pe piloni. Mă întîmpină citeva femei sfioase (în pofida așteptărilor mele), cu dinți scînteietori de aur. Întru în vorbă cu sefa tribului, o bătrînă de 90 de ani, care mă invită în casă. Remarc un patefon și o mașină de cusut.

— E zestrea soțului meu, — intră în vorbă Jamilia, fiica șefei.

— Și unde-i soțul d-tale?

— L-am expediat la părinții lui. Nu-i plăcea munca, nu știa nici măcar să taie lemne sau să gătească. La ce bun să întretin un trîntor?

— Și cînd vin soții dumneavoastră? — plasez o întrebare indiscretă.

— Numai cînd îi chemăm. Altminteri ne stingheresc.

După concepțiile locale, Jamilia e o femeie emancipată. Știe să scrie și să citească și cunoaște puțin geografie. Îi povestesc că în Europa bărbatul e considerat capul familiei, că femeile și copiii îi poartă numele. Jamilia și mama ei, Hava, sînt nespuse de mirate.

— Și femeia ascultă de ordinele bărbatului? — mă întrebă Hava.

Cum să ies din incurcătură? Noroc că vine o altă întrebare:

— Și bărbații cer femeile în căsătorie? Incuviințez. Citeva perechi de ochi mă privesc neîncrezător. Și cînd te gîndești că nu le-am spus nimic din cite s-ar putea spune...

— Ciudat, dar nu-mi amintesc deloc figura dumitale.

Desen de M. Dikov

ANTICIPAȚIE

Parada miresmelor

Trăim pe țărmul unui imens ocean de mirosuri. Din păcate, însă, omul știe prea puține amănunte despre imensitatea și a-dînceimea acestui ocean, mult mai puține decît alte viețuitoare, inzestrate cu un simț olfactiv dezvoltat. Ciinii și țiparii pot să descopere un anumit miros dintre alte citeva sute, fluturile își găsește perechea, după miros, la o depărtare de zece kilometri iar albinele simt mirosul mierii prin sticla unui borcan închis ermetic.

De ce acest al treilea simț e diferit la ființe diferite? De ce percepem mirosurile mai bine cu nara stîngă decît cu dreapta? De ce femeile au simțul mirosului mai dezvoltat decît bărbații? S-ar mai putea pune încă multe alte întrebări în legătură cu această uimitoare capacitate a ființelor dar, s-o spunem de la bun început, răspunsurile sînt și ele cu semne de întrebare. Căci din cele vreo douăzeci de ipoteze care încearcă să explice mecanismul percepției mirosurilor una singură e considerată, astăzi, apropiată de adevăr: aceea care compară organul olfactiv cu un aparat de radiorecepție, mirosurile fi-

ind oscilații electromagnetice. Dar să lăsăm specialiștilor ce-i al specialiștilor și să vedem ce va aduce oamenilor ziua cînd ipotezele vor deveni certitudini.

Ne gîndim, înainte de toate, la posibilitatea confecționării unui „generator de miresme”. Inchipuți-vă că apăsați pe un buton și în încăpere se răspîndește un miros de violete sau de fresia, de păduri de brad sau de mare...

În definitiv, dacă am învățat să captăm raza de lumină și sunetul de ce n-am face-o și cu mirosurile? Ar putea lua naștere, în felul acesta, forme noi de artă, corespondențe pe plan olfactiv ale fotografiei sau chiar cinematografului. Mi se pare extrem de tentantă „fotografierea” mirosului unei flori rare! Bibliotecile, fonotecile, cinematocile ne oferă destule clipe de desfătare, dar credeți că v-ar plăcea un ceas de odihnă într-o „olfatecă”? O „paradă a mirosurilor” nu-mi pare lipsită de interes. Mai mult, cred că s-ar găsi și compozitori de mirosuri sau, pînă ne vom obișnui cu simfoniile ori sonatele înmiresmate de sine stătătoare, ele vor acompania spectacolele, filmele, emisiunile radiotelevizate.

Zimbiți? Dar fără condescendență, vă rugăm. Amintiți-vă că multe din realitățile de astăzi au fost, cîndva, utopii.

I. Kovaliov

UMOR

Gînduri de ajun de 8 martie

Nu pot să adorm...

Privesc spre tavan și mă lupt cu gîndurile.

Mîine e 8 Martie, Ziua internațională a femeii, deci și ziua mea! Ar trebui să dorm, să prind puteri. Presimt, însă, că la șapte dimineața o să-mi telefoneze Vitea Vitkin, responsabilul grupei sindicale. Îmi telefonează în fiecare an la șapte dimineața. E timpul cel mai potrivit pentru micile atenții.

— Alo! — o să zică — Cine-i la telefon?

— Galea! — o să-i răspund.

— Galea și mai cum? — o să mă întreb.

— Galkina! — o să-i răspund.

O să urmeze o pauză, timp în care Vitea o să mă caute în liste. Pregătește întotdeauna, din timp, liste speciale pentru felicitări. Apoi o să-mi citească textul felicitării, pe care îl cunosc pe dinafară căci a fost discutat în prealabil:

„Dragă tovarășă (numele și prenumele), vă felicităm cu prilejul Zilei internaționale a femeii și vă dorim dv. personal și tuturor femeilor (fetelor) din familia dv. să pășiți în primele rînduri ale fruntașilor, umăr la umăr cu bărbații (băieții)”.

— Mulțumesc, Vitea! — o să-i spun.

— Pentru pușin! — o să-mi răspundă Vitea. — Ești mulțumită?

— Grozav!

— Atunci te șterg de pe listă...

Și convorbirea noastră o să ia sfîrșit. După care va trebui să mă scol, să fac ordine în cameră și să mă îmbrac de zile mari. Vizitatorii n-or să întîrzie.

Cel dinții se va înfățișa Ghenă. O să-mi aducă o ramură de mimoză și o să-și exprime dorința să bem împreună o ceașcă de ceai. Am să fiu mișcată. Am să alerg

la bucătărie să pun de ceai și să pregătesc cele necesare.

Cînd o să aduc tava cu ceai o să-l găsesc pe Ghenă în tovărășia lui Sanea, și a lui Sașa. Sînt niște băieți foarte atenți. Au venit să mă felicite, să bea cu mine o ceașcă de ceai și să imbuce ceva. Niște chifle-luțe, de pildă. Am să fiu emoțională și am să le propun un mic-dejun mai substanțial. Chiftele cu cartofi, de pildă, și altele. Au să protesteze, desigur. Ce băieți atenți și cumsecade! Dar de hatîrul meu au să mîntînce, pînă la urmă, chiftele cu cartofi, eventual și o omletă.

Am să fiu mișcată. Am să dau o fugă pînă la magazin să cumpăr carne, ouă, pîine și o să car, rîdînd de fericire, sa, coșă încărcată. Trecătorii au să-mi arunce priviri înțelegătoare. E doar ziua mea!

Ajunsa acasă am să curăț la repezeală cartofii și o să dau carnea prin mașina de tocat.

Ceasul o să arate ora două. Camera o să fie plină de musafiri. Toți or să mă felicite și, fiind oameni cu tact, or să accepte să luăm masa împreună.

Mișcată, am să dau din nou fuga la magazin. Mă întorc, prepar bucatele, întind masa. Toți sînt veseli. Alerg la bucătărie, mă întorc cu supa și aflu că musafirii au băut primul pahar în sănătatea mea. Sînt mișcată. Alerg la bucătărie. Mă întorc. Încă o veste plăcută: al doilea pahar a fost băut pentru fericirea mea. Sînt pur și simplu impresionată. Aduc compotul și — surpriză! O mîna atentă a scris cu creta pe perete: „Trăiască Ziua femeii!” Imi dau lacrimile de emoție. Alerg la bucătărie, spăl vasele și fac cafele.

În camera aparatul de radio e pus la maximum. Ce băieți drăguși! S-au gîndit la mine, să aud muzica din bucătărie. Mă duc să le mulțumesc. Încă o surpriză: mobila a dispărut. Au scos-o pe patierul scării. E doar Ziua femeii și toți vor să danseze cu mine.

Ceasul arată ora unsprezece. Nimeni nu se gîndește să plece. Se ceartă cine să danseze primul cu mine. Pînă la urmă dansez singură și toți mă privesc. Ce băieți atenți!

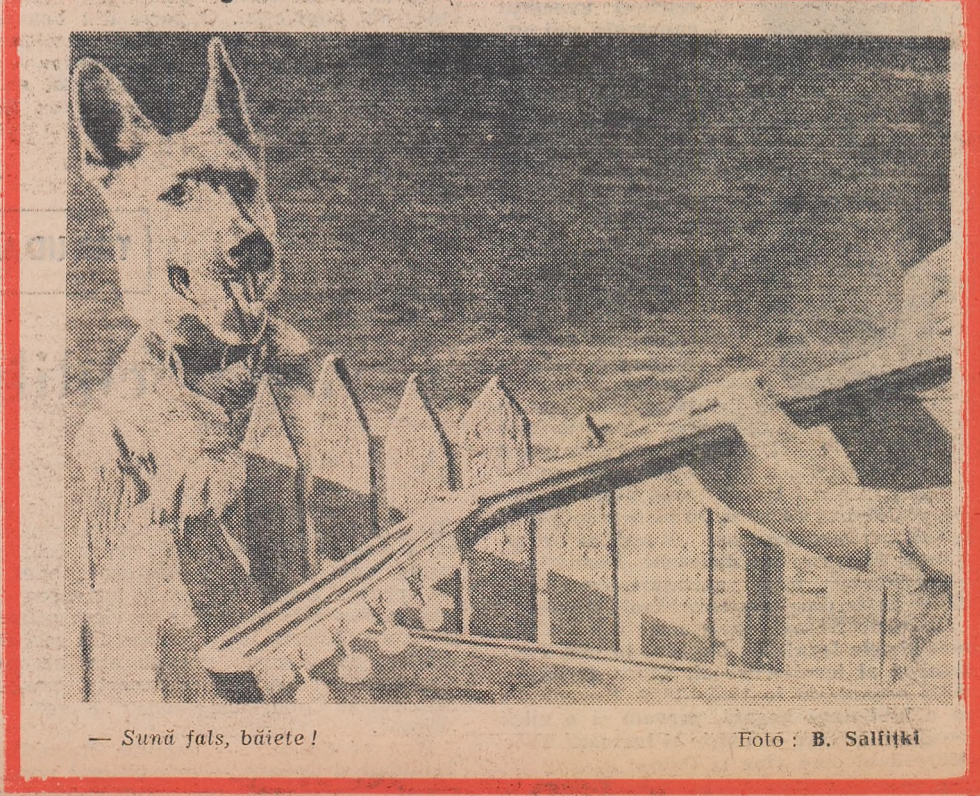
Pregătirile de plecare încep după miezul nopții. Pe la orele unu oaspeții pleacă. Car mobila, spăl pe jos, șterg pereții. Apoi mă culc.

Dar n-o să pot dormi. O să mă doară mîinile și spatele. De emoție. Așa mi se întîmplă totdeauna.

Dar nici acum nu pot să adorm. Deși ar trebui să mă odihnesc. Sînt convinsă că băieții dorm tun. Ce le pasă?

G. Gorin

Fotografii se amuză

— Sună fals, băiete!

Foto: B. Salițki

DECADA CADOURILOR PENTRU FEMEI 27-II-8-III

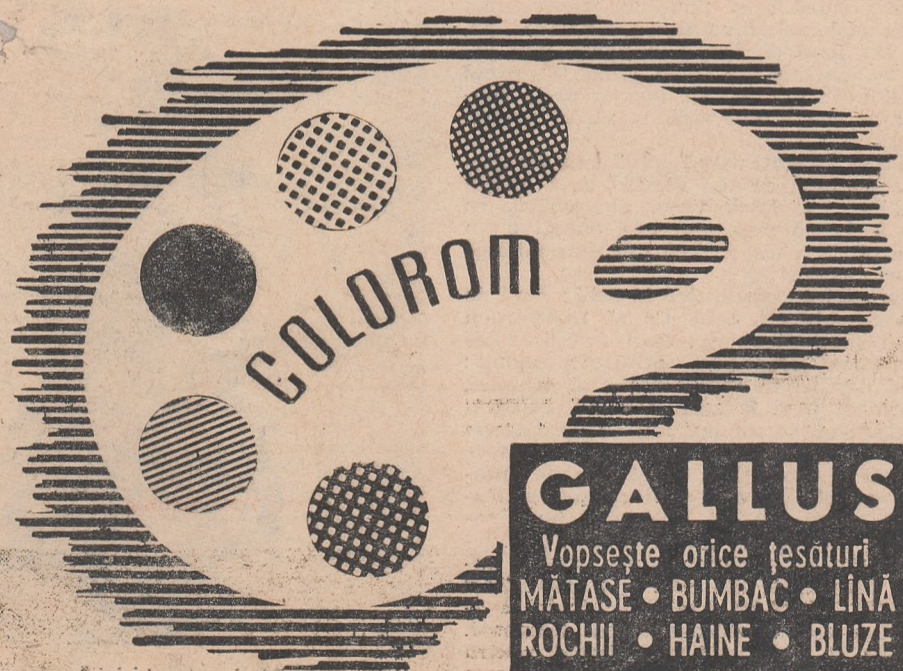
un prilej
de
surprize
plăcute
pentru
femei

CADOURI

- măștișoare ■ coliere ■ broșe
- parfumuri ■ ruj ■ poșete
- bluze ■ ciorapi ■ baticuri
- dulciuri ■ etc.

găsiți în unitățile

COOPERĂȚIEI DE CONSUM

GALLUS

Vopsește orice țesături
MĂTASE • BUMBAC • LINĂ
ROCHII • HAINE • BLUZE

Sportivi, tineri, adulți!
Pentru reconfortare,
după eforturi,
consumați tablete de

Glucoză

aromatizată
cu esențe naturale de
portocale, lămie,
vanilie etc.

PLĂCUTE LA GUST
ȘI UȘOR ASIMILABILE.

Soldări sezoniere

Între 15 februarie — 15 martie 1965 are loc în întreaga țară o reducere de 20—30% a prețului la numeroase sortimente de îmbrăcăminte, încălțăminte și țesături specifice sezonului rece.

În condiții avantajoase, cu reduceri de preț substanțiale, se pot cumpăra mărfuri de sezon :

- Paltoane din stofă pentru femei și bărbați
- Rochii, fuste și taioare din stofă, raglane și canadiene
- Ghete și bocanci
- Stofe de palton și costum, ciorapi și multe alte articole de calitate și în sortimente variate.

Nu pierdeți prilejul !

Au mai rămas doar 10 zile în care vă mai puteți procura aceste mărfuri cu preț redus.

Rețineți : numai până la 15 martie are loc această soldare sezonieră.

Vizitați neîntirziat magazinele

ÎNTRERINDEREA 7 NOIEMBRIE

GHIMBAV - REG. BRAȘOV

Livrează întreprinderilor de stat și organizațiilor economice socialiste, pe bază de repartiții, următoarele produse :

- Hirtie cretată** Diferite formate și culori
- Carton ondulat** Cu 1,2 și 3 straturi netede
- Mucava gri** Diferite grosimi
- Confecții** Diverse cutii din carton ondulat și mucava

EXECUȚIA ȘI CALITATEA EXCEPȚIONALĂ SÎNT
CARACTERISTICILE PRODUSELOR NOASTRE

ȚESĂTURI IMPRIMATE :

- DIFTINĂ ● FINET
- BORSEC, INDIAN
- ENKA - PIJAMALE

și țesături vopsite în fir
și în bucată pentru
cămași și costume
produse de

ÎNTRERINDERILE
TEXTILE GALAȚI

ARTA EDUCAȚIEI

Bunătate, delicatețe...

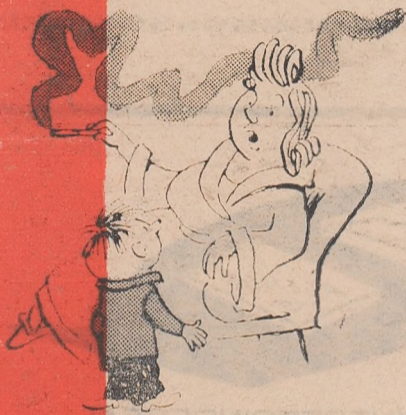
Sentimentele frumoase! Ele ne fac viața mai bogată și mai plină, ne ajută să luptăm cu defectele, ne dăruiesc căldura prieteniei. Un om indiferent, care nu-și iubește semenii, se închide în micul lui univers, lipsindu-se astfel de o mare sursă de bucurie.

Depinde în primul rând de părinți să cultive la copii dorința de a fi buni, de a se comporta uman cu ceilalți. Exemplul lor, atmosfera de prietenie și de respect creată de ei în sinul familiei au o mare importanță. Enervarea și grosolănia

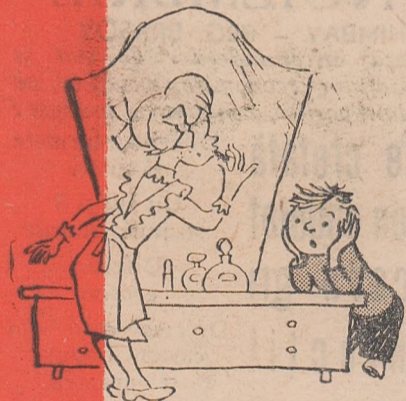
NU AȘA!

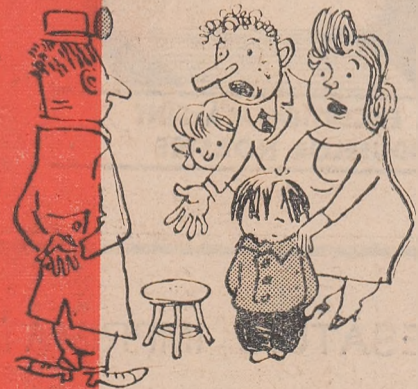
— Să nu-i spui mamei!

— Să nu-i spui tatei!

— Să nu te prind că mă spui mamei sau lui tata!

— Ce o fi cu el, tovarășe doctor, că nu vorbește deloc!

Desene de G. Andrianov

în relațiile dintre persoanele mature, precum și pedepsele nejuste aplicate copiilor, exercită o influență nefastă asupra formației morale a acestora.

Dar se întâmplă și ca alături de părinți generoși, plini de solicitudine să crească copii inescasibili și ingrași. Astfel de cazuri sînt mai frecvente în familiile unde, întrecînd orice limită, cei mari cedează tuturor capriciilor celor mici, punînd în felul acesta bazele viitoarei insensibilități a copilului. După cîteva ani, astfel de părinți se vor plînge probabil că fiul sau fiica lor nu răspund afecțiunii și solicitudinii lor, că sînt impertinenți și duri, grosolani cu colegii și profesorii.

Pedagogia sovietică consideră ca un adevăr absolut posibilitatea și chiar exigența imperioasă de a cultiva sentimente

frumoase la copiii de toate vîrstele. Indiferent de metodele pe care le folosim, există un factor comun în formarea bunelor sentimente: ideea binelui nu trebuie insuflată copiilor prin predici și observații, ci cultivată metodic.

Pentru asta e recomandabilă, în primul rînd, antrenarea copiilor la o activitate de utilitate comună. Ajutîndu-i pe cei mari, copiii învață să fie atenți, capabili de solicitudine, să participe la durerea și necazul altora. De la vîrsta preșcolară copiii trebuie obișnuși să se gîndească la ceilalți membri ai familiei și la tovarășii lor de joacă.

Pentru a învăța un copil să sufere pentru alții el trebuie obligat să se transpună în situația lor. Literatura, filmele, spectacolele de teatru sînt un prețios ajutor în această privință. Discuțînd, de pildă, cu copiii o carte bună pe care au citit-o, este bine ca ei să fie stimulați să pătrundă în lumea interioară a eroilor, să se întrebe ce gîndește un personaj sau altul. În felul acesta ei învață să înțeleagă oamenii, să considere evenimentele dintr-un punct de vedere propriu.

Dar cultivînd bunătatea nu trebuie să uităm că ea este legată de alte trăsături de caracter și de conștiință: sentimentul colectivității, dragostea de Patrie, intoleranța față de ceea ce este rău, înțelegerea datoriei față de societate.

L. Ruvinski

Candidat în științe pedagogice

MODA

Ce purtăm la lucru

În ultimii ani s-a impus categoric nota sportivă a îmbrăcămînții de fiecare zi. Și lucrul e foarte firesc. Căci stilul sportiv, cu linia lui ușoară, degajată, corespunde cel mai bine funcției practice a acestei categorii vestimentare.

Stilul sportiv este incompatibil cu modelele complicate, cu țesăturile scumpe și garniturile pretențioase. O rochie cu decolteu adînc purtată la lucru trădează gustul îndoielnic al posesoarei ei. Pe cînd o bluză sport, un pulover de lină sau un costum sobru de birou, avînd drept singură podoabă o brățară simplă sau un lăncșor-breloc sînt potrivite, comode și elegante.

Îmbrăcămîntea de birou pentru aceste zile este foarte variată: rochii, rochii-costum cu jachetă de croială clasică sau pulover, fuste și bluze, compleuri. Culoările cele mai potrivite cu funcția acestui tip de îmbrăcămînt sînt cele sobre.

Foarte moderne sînt vestele din țesătura fustei sau din alt material, asortate

în ton sau în contrast cu celelalte componente ale costumului.

Rochiile se poartă cu și fără guier, cu decolteu mic. Foarte răspîndite sînt gulerul cu rever, cravata, gulerul răsfrînt. Se poartă, de asemenea, plăcile, buzunarele aplicate, cordoanele, garniturile de piele (inclusiv nasturii).

Stilul sport cere aceeași grijă și în alegerea accesoriilor. Nimic mai nepotrivit la o ținută de fiecare zi decît pantofi ultra-

eleganți și o poșetă mică de teatru. Vom încălța, deci, pantofi „trotteur“ și vom asorta o poșetă încăpătoare, de format mare.

Toate acestea nu sînt mărunțișuri, ci o condiție de bază pentru crearea unui armonios ansamblu vestimentar de lucru.

— N-aveți schiuri pentru tocuri cui?

Desen de E. Gorohov

COSMETICĂ

Din „secretele“

fardării

Ce trebuie să facem pentru a păstra cît mai multe ore fardul, ori pentru a atenua defectele figurii? Vom răspunde la aceste întrebări ca să zicem așa pe capitole. Dar mai întii citeva sfaturi despre modul de folosire a fardurilor, aceste preparate cosmetice destinate să coloreze obrăjii, buzele, genele, sprincenele și pleoapele.

Un fard luminos, transparent frăgezește și întinerește obrăjii. Un fard prea gros sau prea întunecat înăsprește tenul, îl îmbătrînește. Pentru ca fardul să reziste o seară întreagă, e bine ca imediat după ce v-ați fardat să tamponați ușor tenul cu puțină apă de trandafiri sau chiar cu apă minerală.

Fondul de ten și pudra trebuie alese în funcție de culoarea pielii. Pudra trebuie să fie cît mai fină cu putință. Alegeți întotdeauna o pudră mai deschisă decît fondul de ten și în același ton cu carnația dv. Înainte de a utiliza fondul de ten, nu uitați să aplicați un lapte hidratant sau o cremă corespunzătoare.

Si acum citeva din „secretele“ tehnicii fardării: 1. **FONDUL DE TEN.** Cu un fond de ten și o pudră de culoare mai deschisă puteți sublinia și pune în valoare mai bine unele detalii ale figurii dv. În schimb, cu un fond de ten și o pudră mai închisă atenuați sau chiar „stergeți“ aceste detalii. Fardul trebuie aplicat peste fondul de ten, întins pînă la virful urechii și gît.

Ca să alungiți nasul, aplicați un fir subțire de fond de ten deschis de-a lungul aripilor lui. Dacă vreți, dimpotrivă, ca nasul dv. să pară mai mic, puneți puțin fond de ten mai închis sub extremitatea proeminentă.

Împotriva cearcănelor la ochi: fond de ten deschis sub ochi. Ca să îndepărtăm ochii prea apropiați: fard deschis între sprincene. Împotriva ochilor înfundați: fard deschis în colțul intern al ochiului, estompat pînă la sprincenă. 2. **PUDRA.** Pudrați-vă cu un puf sau cu un tampon de vată. Nu vă pudrați sub ochi, deoarece riscați să scoateți în relief ridurile; umflați-vă obrăjii cînd aplicați pudra. Punînd pudră pe gene, sprincene, buze, celălalte farduri vor ține mai bine. La sfîrșit periați-vă sprincenele sau, dacă e cazul, desenați-le din nou. 3. **FARDURILE PENTRU OBRAZ.** Linia mai înaltă a obrăjilor este întotdeauna mai frumoasă. Ea va fi accentuată prin fardul pentru obraz pe care îl veți aplica după forma feței dv. **Obraz oval:** fard roșu întins sub ochi, în semi-cerc, ușor estompat spre temple. **Obraz colțuros:** fard aplicat în mijlocul obrăjilor, urcînd spre temple. **Obraz rotund:** fard întins pe partea exterioară a obrăjilor, estompat spre maxilare. 4. **OCHII DESENAȚI.** Sînt oricînd la modă. Pentru o bună fardare e nevoie de un creion pentru sprincene care să deseneze conturul ochiului sau numai marginea pleoapei superioare. Culoarea brun, albastru-gri, gri sau verde închis sînt preferabile negrului, prea dur, care închide linia sprincenelor dînd o înfățișare sumbră mai ales persoanelor brunete. **Umbra pleoapelor** dă profunzime privirii, jucînd un rol important în expresivitatea ochilor. Dacă folosiți o cremă pentru umbră, atenționați la grosimea ei! Aplicați-o cu o pensulă. Pentru desenaarea sprincenelor, folosiți un creion gras și aplicați cu grijă pentru a nu mînji pielea. Pentru o față ovală, sprincenele trebuie să fie bine arcuite, respectînd linia lor natura-

lă. Pentru o față rotundă sprincenele vor sui spre temple. Pentru o față colțuroasă: sprincene aproape drepte, foarte puțin rotunjite. 5. **RUJUL DE BUZE.** Cînd gura este prea rotundă, se va micșora conturul în sus și în jos. Cînd buza superioară sau inferioară este prea groasă, i se va micșora conturul. O gură cu colțurile căzute: se vor ridica prin rujare comisurile buzei superioare. O buză superioară prea subțire: se va îngroșa, depășindu-i marginile. Cînd întreaga gură este prea subțire: se vor depăși marginile puțin în sus și în jos.

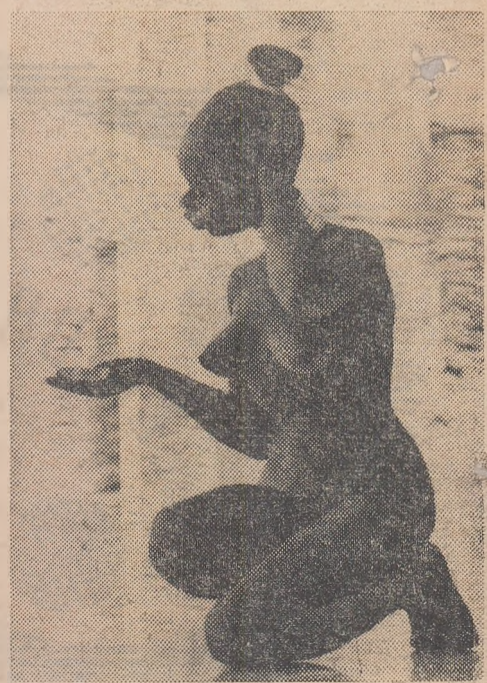
E. Treskina

LOCUINȚA NOASTRĂ

Nu există lucruri mărunte

Decorarea locuinței este o artă. Nimic mai plăcut decît un interior frumos și confortabil, în care bunul gust să fie prezent chiar și în cele mai mici detalii. De la mobilă și tablourile de pe pereți pînă la ceașca în care ne bem ceaiul, totul trebuie să și aducă contribuția la armonia generală a locuinței.

Fabrica de porțelanuri din Dulevo (U.R.S.S.) își face un punct de onoare din

„Dimineața Africii“

(Bibelou de G. Cuciulina)

a împlini aceste deziderate. Fabrica produce anual peste cincizeci de milioane de obiecte. Servicii de masă și de ceai, servicii de cafea, farfurii, căni, bibelouri, statuete sînt tot atîtea mici opere de artă, care îmbină funcția practică cu cea estetică.

Producția fabricii este rezultatul creației inspirate a unui mare colectiv de pictori și sculptori. Folosind din plin tradițiile populare, ei și-au creat un stil propriu în decorarea obiectelor, venind cu un cuvînt nou în domeniul „banalei“ vesele pentru traiul nostru cel de toate zilele.

RĂSPUNS LA „EXERCIȚIU LOGIC“

Patru conuri cîntăresc cît trei sfere sau cît o sferă și un cub.